

**OBSERVATOIRE DES PRIX DE
L'ELECTRICITE ET DU GAZ EN REGION DE
BRUXELLES-CAPITALE
OCTOBRE-NOVEMBRE-DECEMBRE 2015**

**OBSERVATORIUM VAN DE GAS- EN
ELEKTRICITEITSPRIJZEN IN HET
BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST
OKTOBER-NOVEMBER-DECEMBER 2015**

I. ACTUALITÉ

2. ELECTRICITE

2.1 CLIENTELE RESIDENTIELLE

- 2.1.1 Offres présentes sur le marché
- 2.1.2 Offre par défaut vs offre la plus avantageuse
- 2.1.3 Aperçu des prix pour plusieurs consommateurs
- 2.1.4 Décomposition de la facture annuelle
- 2.1.5 Evolution de la facture d'un client médian
- 2.1.6 Evolution de la facture d'un client médian-partie énergie
- 2.1.7 Evolution de la facture d'un client moyen
- 2.1.8 Evolution de la facture d'un client moyen-partie énergie

2.2 CLIENTELE PROFESSIONNELLE

- 2.2.1 Aperçu des prix pour plusieurs consommateurs
- 2.2.2 Décomposition de la facture annuelle
- 2.2.3 Evolution de la facture

2.3 ELECTRICITE VERTE

- 2.3.1 Prix moyen par CV
- 2.3.2 Evolution des prix des CV
- 2.3.5 Transactions
- 2.3.6 Historique du volume de transactions

2.4 CLIENTELE SOCIALE

3. GAZ

3.1 CLIENTELE RESIDENTIELLE

- 3.1.1 Offres présentes sur le marché
- 3.1.2 Offre par défaut vs offre la plus avantageuse
- 3.1.3 Aperçu des prix pour plusieurs consommateurs
- 3.1.4 Décomposition de la facture annuelle
- 3.1.5 Evolution de la facture d'un client médian
- 3.1.6 Evolution de la facture d'un client médian-partie énergie

3.2 CLIENTELE PROFESSIONNELLE

- 3.2.3 Aperçu des prix pour plusieurs consommateurs
- 3.2.4 Décomposition de la facture annuelle
- 3.2.5 Evolution de la facture

3.3 CLIENTELE SOCIALE

I. NIEUWS

2. ELEKTRICITEIT

2.1 HUISHOUDELIJKE KLANTEN

- 2.1.1 Aanbiedingen op de markt
- 2.1.2 Standaardofferte vs goedkoopste aanbieding
- 2.1.3 Overzicht van de prijzen voor verschillende verbruikers
- 2.1.4 Samenstelling van de jaarlijkse factuur
- 2.1.5 Evolutie van de factuur
- 2.1.5 Evolutie van de factuur van de mediane afnemer
- 2.1.6 Evolutie van de factuur van de mediane afnemer-deel energie
- 2.1.7 Evolutie van de factuur van de gemiddelde afnemer
- 2.1.8 Evolutie van de factuur van de gemiddelde afnemer-deel energie

2.2 PROFESSIONNELE KLANTEN

- 2.2.3 Overzicht van de prijzen voor verschillende verbruikers
- 2.2.4 Samenstelling van de jaarlijkse factuur
- 2.2.5 Evolutie van de factuur

2.3 GROENESTROOM

- 2.3.1 Gemiddelde prijs
- 2.3.2 Evolutie van de prijzen van GSC
- 2.3.5 Transacties
- 2.3.6 Historiek van het volume transacties

2.4 BESCHERMDE AFNEMERS

3. AARDGAS

3.1 HUISHOUDELIJKE KLANTEN

- 3.1.1 Aanbiedingen op de markt
- 3.1.2 Standaardofferte vs goedkoopste aanbieding
- 3.1.3 Overzicht van de prijzen voor verschillende verbruikers
- 3.1.4 Samenstelling van de jaarlijkse factuur
- 3.1.5 Evolutie van de factuur van de mediane afnemer
- 3.1.6 Evolutie van de factuur van de mediane afnemer-deel energie

3.2 PROFESSIONNELE KLANTEN

- 2.2.3 Overzicht van de prijzen voor verschillende verbruikers
- 2.2.4 Samenstelling van de jaarlijkse factuur
- 2.2.5 Evolutie van de factuur

3.3 BESCHERMDE AFNEMERS

ACTUALITE

NIEUWS

Au cours du 4ème trimestre 2015, deux fournisseurs ont effectué des modifications au panel de produits proposés.

D'une part, Lampiris a renommé son produit variable « Zen » par « Tip » et son produit fixe « Smart » par « Top » depuis le 1er octobre et ce, tant pour les offres en électricité qu'en gaz pour clients résidentiels.

D'autre part, Electrabel Customer Solutions lancera un nouveau produit appelé 'Easy3 fixe' pour les clients résidentiels et 'Easy3 pro fixe' pour les clients professionnels à partir du 12 décembre. Notons que le présent rapport ne prend pas en considération ces deux dernières offres pour décembre, les données étant encore indisponibles.

Par ailleurs, les offres existantes 'ActiveGreen' pour les clients résidentiels et 'ActiveGreen Pro' pour les clients professionnels ne seront plus commercialisées par ECS. Ces modifications seront applicables tant aux produits électricité que gaz.

Concernant le tarif social, le prix de celui-ci recalculé en août par la CREG sera prolongé au cours de ce dernier trimestre 2015.

Tijdens het 4de kwartaal 2015, twee leveranciers hebben wijzigingen aangebracht op het niveau van de voorgestelde productpanels.

Aan de ene kant heeft Lampiris zijn product met variabele contract omgedoopt van “Zen” naar “Tip” en zijn product met vast contract van “Smart” naar “Top” sinds 1 oktober en dit, zowel voor de aanbiedingen elektriciteit als gas voor de huishoudelijke afnemers.

Aan de andere kant zal Electrabel Customer Solutions een nieuw product lanceren genaamd ‘Easy3 fixe’ voor de huishoudelijke afnemers en ‘Easy3 pro fixe’ voor de professionele afnemers en dit vanaf de 12de december. Er dient op te worden gewezen dat dit verslag de twee laatste aanbiedingen voor december niet in overweging neemt, de gegevens waren nog niet beschikbaar.

Bovendien zullen de bestaande aanbiedingen ‘ActiveGreen’ voor de huishoudelijke afnemers en ‘ActiveGreen Pro’ voor de professionele afnemers niet meer in de handel worden gebracht. Deze wijzigingen zullen van toepassing zijn zowel voor elektriciteitsproducten als voor gas.

Betreffende het sociaal tarief, de prijs hiervan herberekend in augustus door het CREG zal verlengd worden in de loop van dit laatste kwartaal 2015.

ÉLECTRICITÉ

ELEKTRICITEIT

2. ELECTRICITE - ELEKTRICITEIT

2.1 CLIENTELE RESIDENTIELLE

2.1.1 OFFRES PRÉSENTES SUR LE MARCHÉ

Le tableau ci-après reprend le nombre d'offres présentes sur Brusim en décembre 2015 qui permettent au consommateur de faire des économies sur sa facture annuelle par rapport à l'offre faite par le fournisseur par défaut (« degré de liberté ») aux clients passifs. Attention, seules les offres soumises par les fournisseurs sur base volontaire sont reprises sur Brusim. On entend par fournisseur par défaut, le fournisseur chargé d'alimenter depuis le 1er janvier 2007 les consommateurs bruxellois qui n'ont pas signé de contrat avec un fournisseur.

Pour ce quatrième trimestre 2015, le « degré de liberté » a augmenté par rapport au 3ème trimestre pour toutes les tranches de consommation, mais surtout pour le gros consommateur (consommant 3.600 kWh/an(jour)+ 3.900 kWh/an (nuit)), pour lequel l'économie passe de 3% à 7% sur sa facture annuelle.

2. ELECTRICITE - ELEKTRICITEIT

2.1 CLIENTELE RESIDENTIELLE

2.1.1 OFFRES PRÉSENTES SUR LE MARCHÉ

Le « degré de liberté » varie selon le segment de clientèle concerné. L'observatoire des prix de BRUGEL fait référence aux catégories de clients suivantes :

- Petit client : client dont la consommation annuelle est de 600 kWh (heure pleine).
- Client médian : client bruxellois dont la consommation annuelle est de 2.036 kWh (heure pleine).
- Ménage moyen : client dont la consommation annuelle est de 1.600 kWh (heure pleine) + 1.900 kWh (heure creuse)
- Gros consommateur : client dont la consommation annuelle est de 3.600 kWh (heure pleine) + 3.900 kWh (heure creuse).

	Petit consommateur	Consommateur médian	Consommateur moyen	Gros consommateur
Degré de liberté	13	12	12	9
% d'économies Max/an	37%	13%	11%	7%
Economies Max/an	€ 55	€ 53	€ 66	€ 87

Source: Brusim

2.1 HUISHOUDELIJKE KLANTEN

2.1.1 AANBIEDINGEN OP DE MARKT

De onderstaande tabel geeft het aantal aanbiedingen die op Brusim aanwezig waren in december 2015 en waarmee de gebruiker besparen kon op zijn jaarfactuur in vergelijking met de offerte die de standaardleverancier aan passieve klanten biedt (“vrijheidsgraad”). Er moet rekening worden gehouden met het feit dat, op Brusim, alleen offertes, die door de leveranciers op vrijwillige basis ingediend zijn, worden vermeld. De standaardleverancier is de leverancier die sinds 1 januari 2007 verantwoordelijk is voor de levering aan consumenten die geen contract met een leverancier hebben ondertekend.

Voor het vierde kwartaal 2015, is de « vrijheidsgraad » verhoogd in vergelijking met het derde kwartaal voor alle afnemerscategorieën, maar vooral voor de grote gebruikers (die 3.600 kWh/jaar(dag)+ 3.900 kWh/jaar (nacht) verbruikt), voor wie de jaarlijkse besparing verhoogt van 3% tot 7%.

2.1 HUISHOUDELIJKE KLANTEN

2.1.1 AANBIEDINGEN OP DE MARKT

Prijzen en ook de “vrijheidsgraad” verschilt per type van klanten. Het observatorium van prijzen van BRUGEL verwijst naar de volgende afnemerscategorieën worden als volgt omschreven:

- Kleine afnemer: afnemer met een jaarverbruik van 600 kWh (piekuren)
- Mediane afnemer: Brusselse afnemer met een jaarverbruik van 2.036 kWh (piekuren).
- Gemiddeld gezin: afnemer met een jaarverbruik van 1.600 kWh (piekuren) + 1.900 kWh (daluren)
- Grote verbruiker: afnemer met een jaarverbruik van 3.600 kWh (piekuren) + 3.900 kWh (daluren).

	Kleine verbruiker	Mediane verbruiker	Gemiddelde verbruiker	Grote verbruiker
Vrijheidsgraad	13	12	12	9
% max besparing/jaar	37%	13%	11%	7%
max besparing/jaar	€ 55	€ 53	€ 66	€ 87

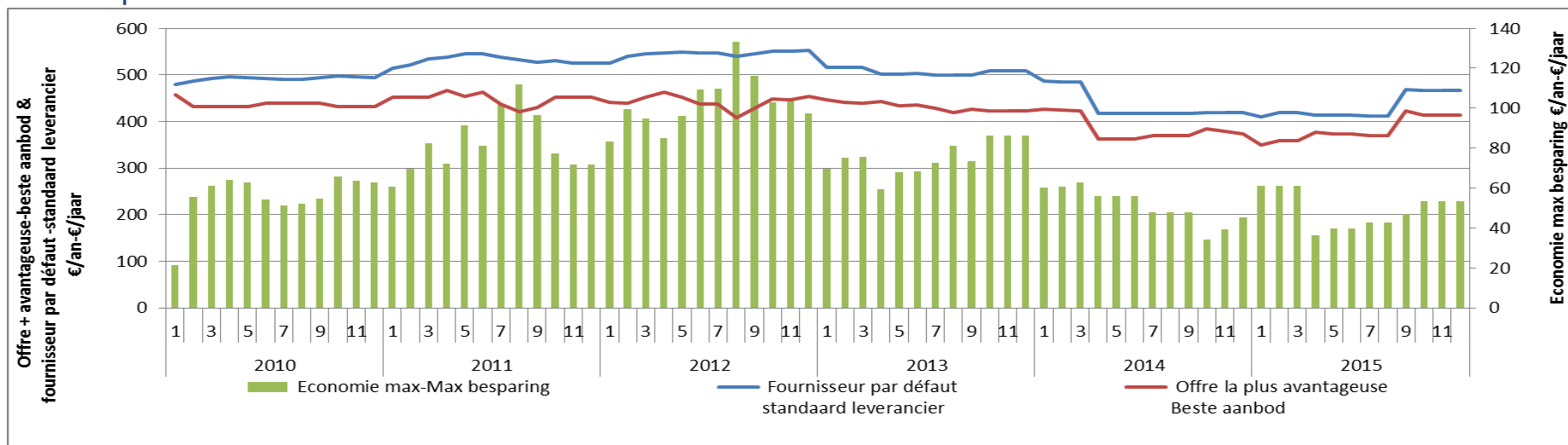
Bron : Brusim

2. ELECTRICITE - ELEKTRICITEIT

2.1 CLIENTELE RESIDENTIELLE - HUISHOUDELIJKE KLANTEN

2.1.2 OFFRE PAR DÉFAUT VS OFFRE LA PLUS AVANTAGEUSE 2.1.2 STANDARDOFFERTE VS GOEDKOOPSTE AANBIEDING

Le graphique ci-dessous représente l'évolution de la facture annuelle d'une consommation de 2.036 kWh heures pleines pour un client médian passif (c'est-à-dire un client toujours alimenté par le fournisseur par défaut) et l'évolution de la facture annuelle pour l'offre la moins chère du marché. La différence entre ces deux offres est l'économie que peut réaliser un consommateur en signant un contrat et est représentée en vert.

Source-Bron : Brusim

De bovenstaande grafiek geeft de evolutie van de jaarfactuur voor een verbruik van 2.036 kWh piekuren voor een mediane passieve afnemer (met name een afnemer die nog steeds wordt bevoorraadt door de standaardleverancier) en de evolutie van de jaarfactuur voor de goedkoopste aanbieding op de markt. Het verschil tussen deze twee aanbiedingen is de besparing die een gebruiker kan realiseren door een contract te ondertekenen en is weergegeven in het groen.

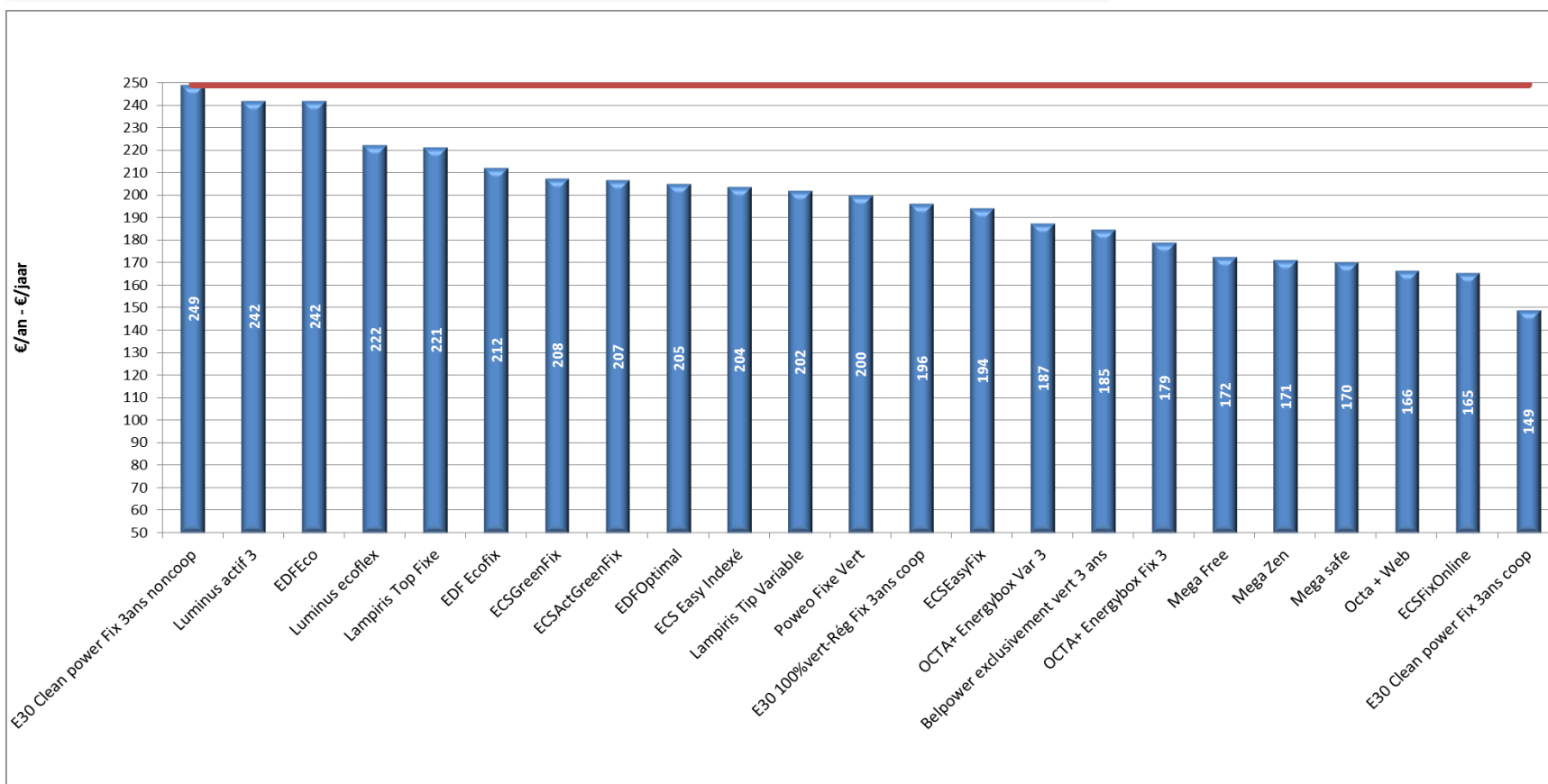
2. ELECTRICITE - ELEKTRICITEIT

2.1 CLIENTELE RESIDENTIELLE - HUISHOUDELIJKE KLANTEN

2.1.3 APERÇU DES PRIX POUR PLUSIEURS CONSOMMATEURS

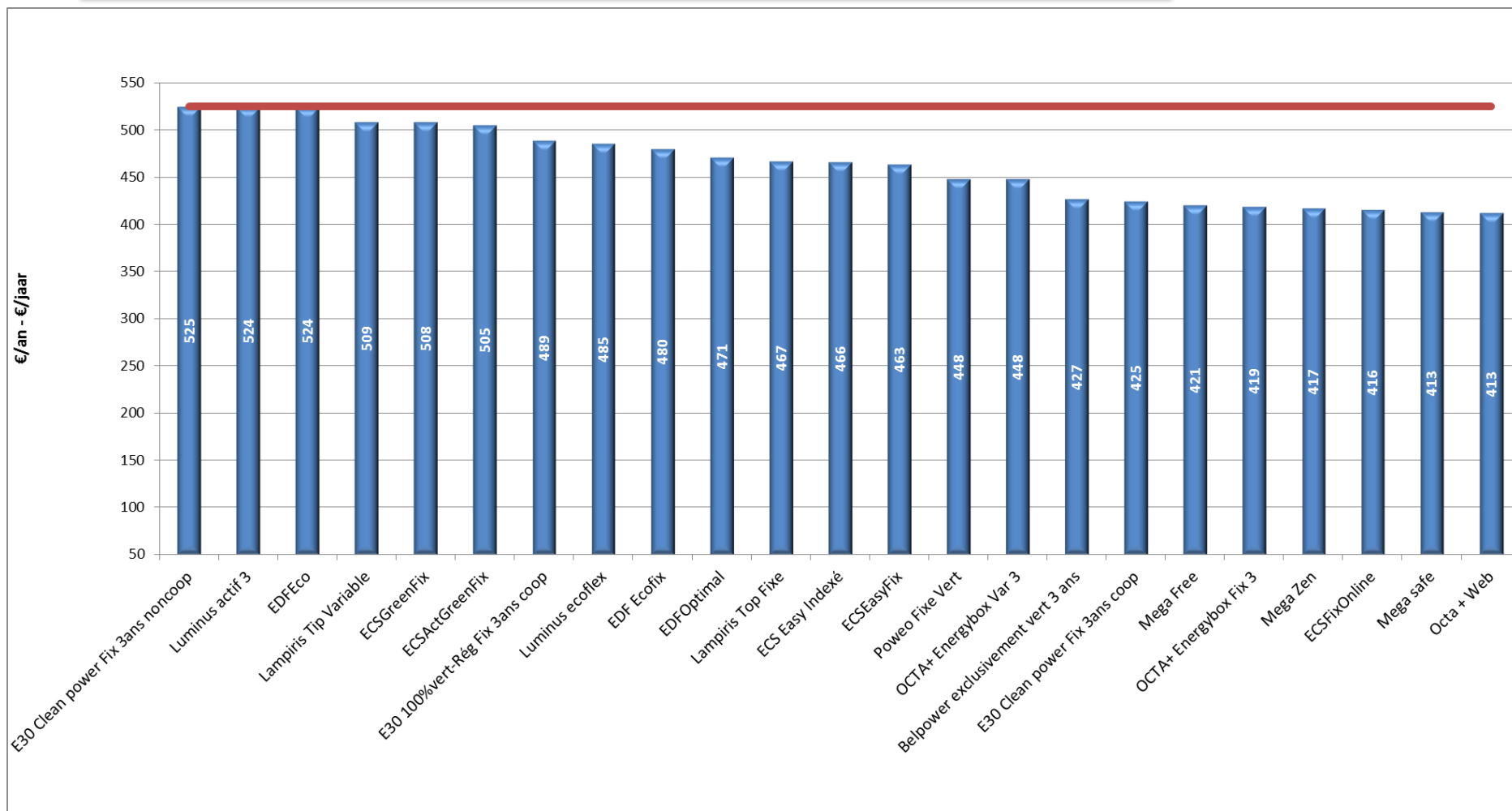
2.1.3 OVERZICHT VAN DE PRIJZEN VOOR VERSCHILLENDE VERBRUIKERS

2.1.3.1 Petit consommateur : 600 kWh - Kleine verbruiker 600 kWh – 31/12/2015

2. ELECTRICITE - ELEKTRICITEIT

2.1.3.2 Consommateur médian 2.036 kWh – Mediane verbruiker 2.036 kWh – 31/12/2015

Source-Bron : Brusim

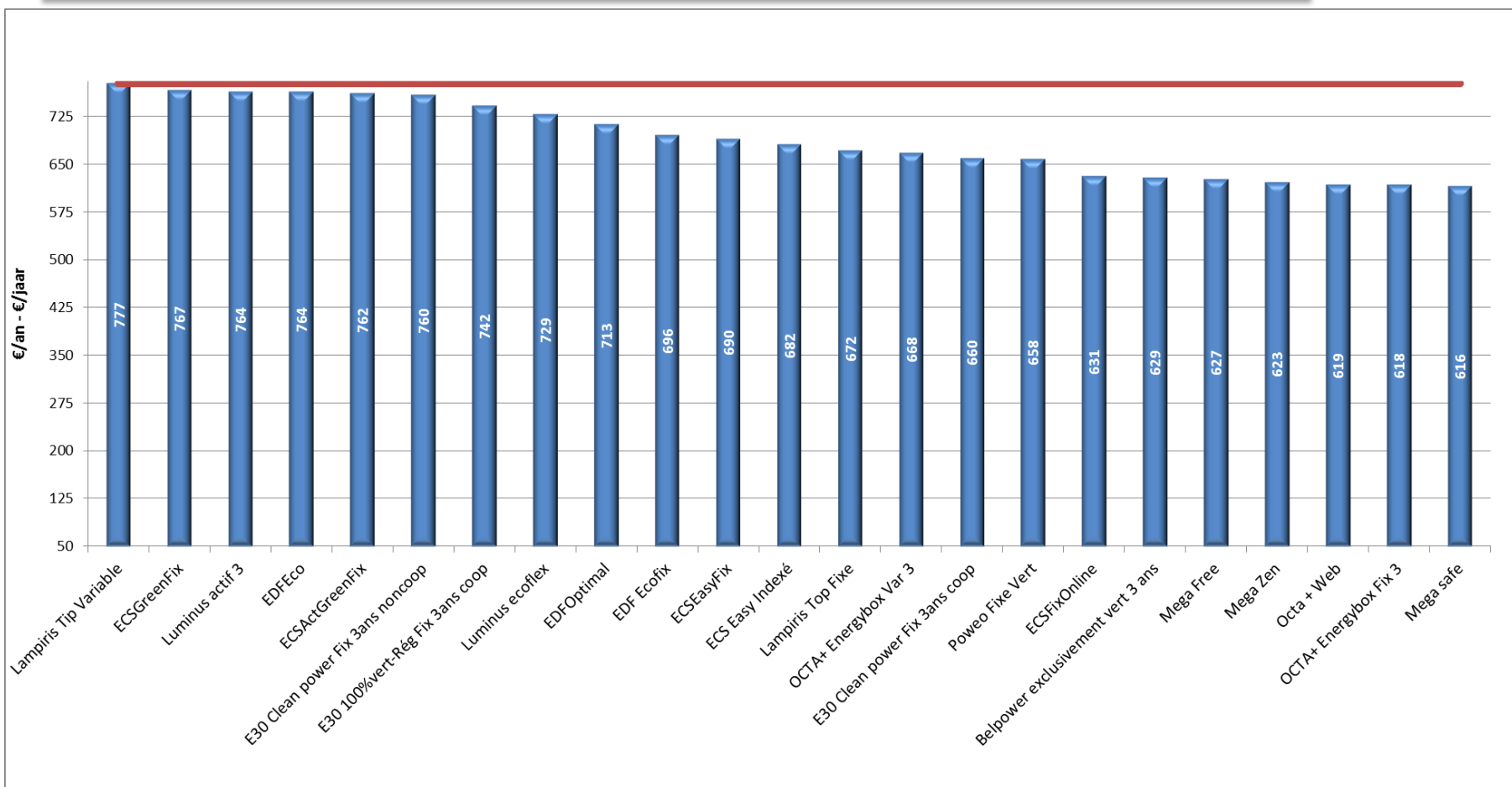
2. ELECTRICITE - ELEKTRICITEIT

2.1.3.3 Consommateur type DCI correspondant à un ménage moyen :

3.500 kWh (1.600 kWh heure pleine + 1.900 kWh heure creuse) selon la définition d'Eurostat 31/12/2015

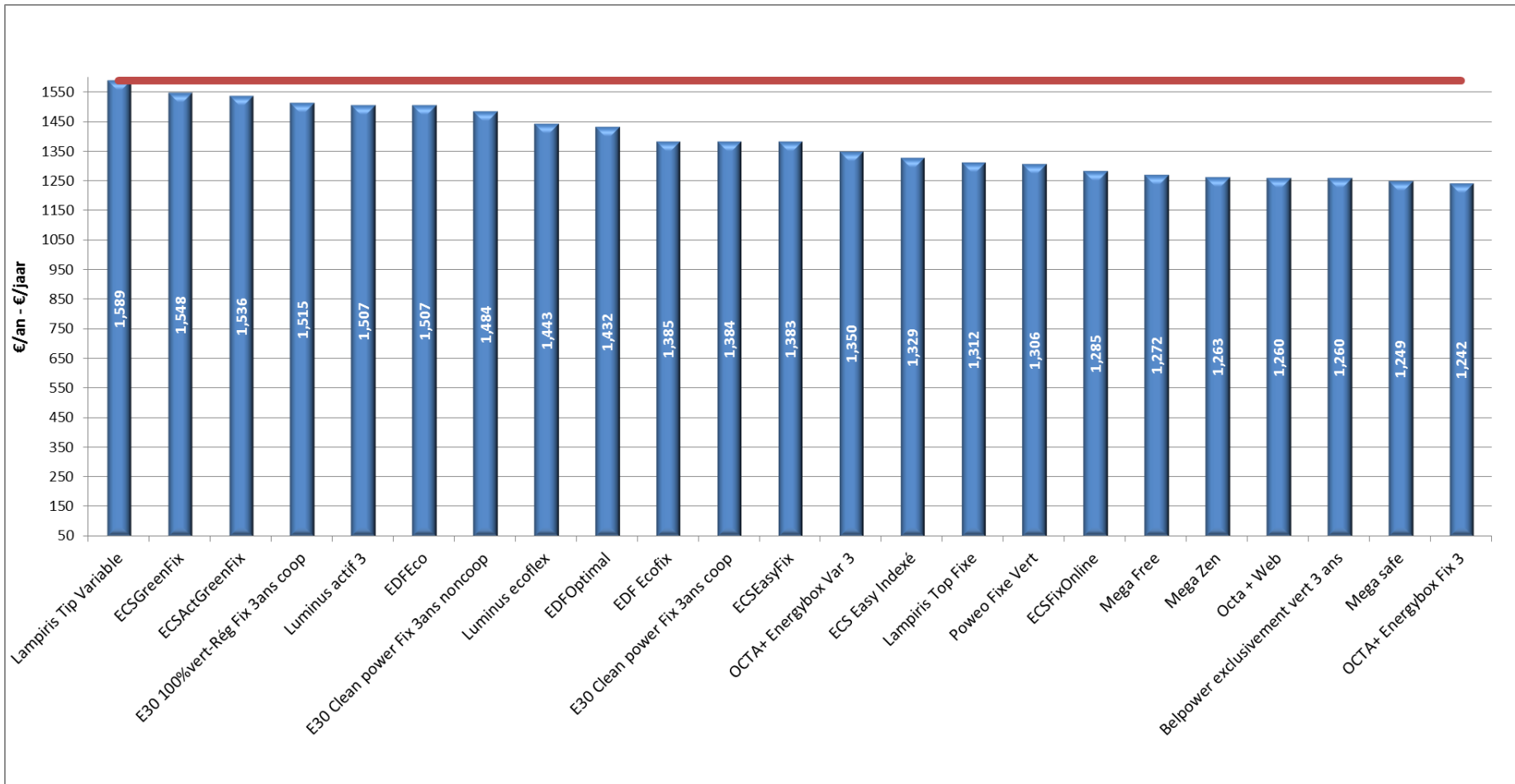
2.1.3.3 Verbruiker van het type DCI die overeenstemt met een gemiddeld gezin:

3.500 kWh (1.600 kWh piekuren + 1.900 kWh daluren) volgens de definitie van Eurostat 31/12/2015

2. ELECTRICITE - ELEKTRICITEIT

2.1.3.4 Gros consommateur : 3.600 kWh heure pleine + 3.900 kWh heure creuse -31/12/2015
Grote verbruiker : 3.600 kWh piekuren + 3.900 kWh daluren -31/12/2015

2. ELECTRICITE - ELEKTRICITEIT

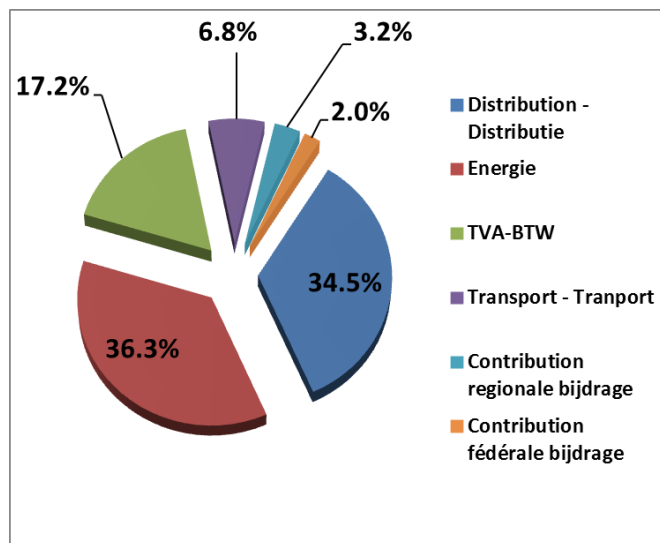
2.1 CLIENTELE RESIDENTIELLE - HUISHOUDELIJKE KLANTEN

2.1.4 DÉCOMPOSITION DE LA FACTUREE

2.1.4 SAMENSTELLING VAN DE JAARLIJKSE FACTUUR

Les deux premiers postes dominants de la facture sont l'énergie et la distribution, avec des montants respectifs de 205€ (TVAC) et 194€ (TVAC) sur une facture annuelle totale de 466€ (TVAC).

Décomposition de la facture annuelle d'électricité du client médian bruxellois (2.036 kWh) – décembre 2015

Samenstelling van de jaarlijkse elektriciteitsfactuur van een Brusselse mediane verbruiker (2.036 kWh) – december 2015

Source-Bron : Brusim

De eerste twee hoofdposten van de factuur zijn de energie en de distributie, met respectieve bedragen van 205€ (IBTW) en 194€ (IBTW) op een totale jaarfactuur van 466€ (IBTW).

2. ELECTRICITE - ELEKTRICITEIT

2.1.5 EVOLUTION DE LA FACTURE DU CLIENT MEDIAN 2.1.5 EVOLUTIE VAN DE FACTUUR VAN DE MEDIANE AFNEMER

2.1 CLIENTELE RESIDENTIELLE - HUISHOUDELIJKE KLANTEN

Les montants repris dans le tableau ci-dessous correspondent au prix total payé par un consommateur médian pour 12 mois s'il signe son contrat au cours du mois concerné, tout autre paramètre restant constant.

Produit - Product	Octobre- Oktober	Novembre- November	Décembre- December
E30 100%vert-Rég Fix 3ans noncoop	702	702	699
E30 Clean power Fix 3ans noncoop	527	525	525
Luminus actif 3	524	524	524
EDFEco	524	524	524
ECSGreenFix	512	513	508
ECSActGreenFix	502	508	505
E30 100%vert-Rég Fix 3ans coop	492	490	489
EDF Ecofix	491	493	480
Luminus ecoflex	485	485	485
Lampiris Smart	481	-	-
Lampiris Vert	475	-	-
EDFOptimal	471	471	471
ECSEasyFix	468	468	463
ECS Easy Indexé	466	466	466
OCTA+ Energybox Var 3	448	448	448
Poweo Fixe Vert	448	461	448
Belpower exclusivement vert 3 ans	443	443	427
OCTA+ Energybox Fix 3	436	434	419
Mega Zen	432	431	417
Mega safe	430	429	413
E30 Clean power Fix 3ans coop	427	425	425
Mega Free	421	421	421
ECSFixOnline	420	420	416
Octa + Web	413	413	413
Lampiris Tip Variable	-	471	509
Lampiris Top Fixe	-	485	467

Euro/an-jaar

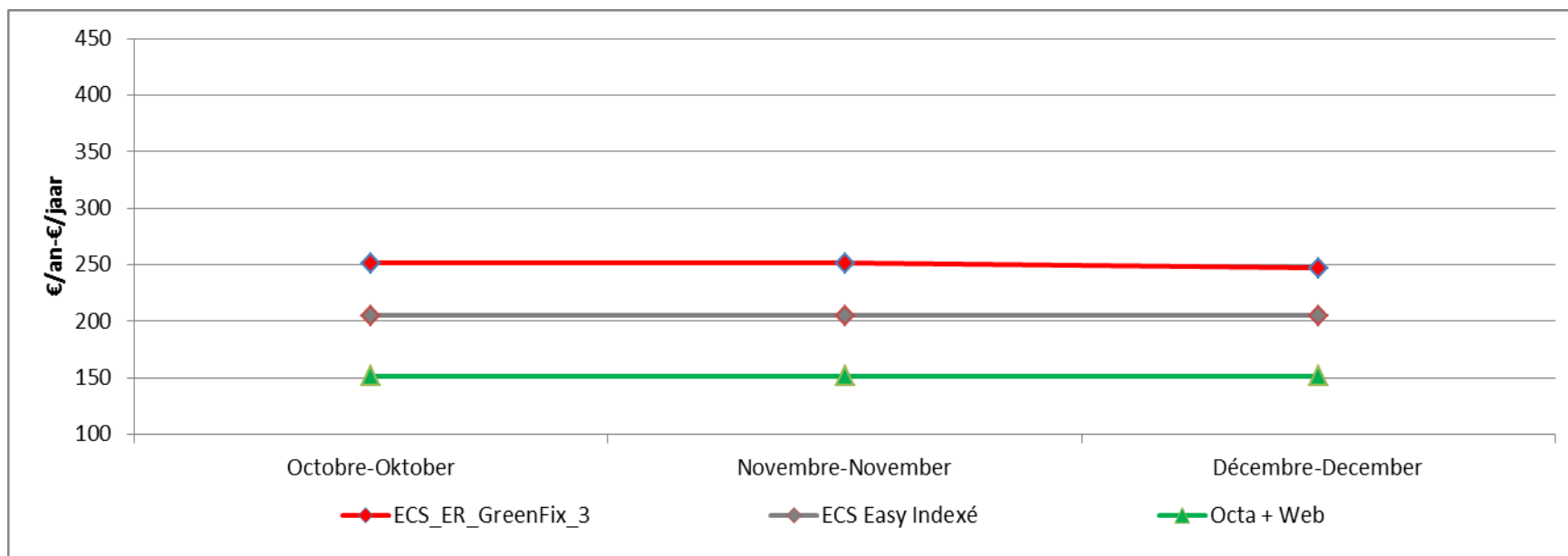
Source-Bron : Brusim

De bedragen in de onderstaande tabel stemmen overeen met de totale prijs die een mediane verbruiker betaalt voor 12 maanden als hij zijn contract ondertekent in de loop van de betrokken maand en elke parameter constant blijft.

2. ELECTRICITE - ELEKTRICITEIT

2.1.6 EVOLUTION DE LA FACTURE DU CLIENT MEDIAN-PARTIE ENERGIE 2.1.6 EVOLUTIE VAN DE FACTUUR VAN DE MEDIANE AFNEMER-DEEL ENERGIE

Le graphique ci-dessous représente l'évolution de la partie « commodity », c'est-à-dire la partie énergie pour l'offre la plus onéreuse (rouge), le fournisseur par défaut (gris) et l'offre la plus avantageuse, en décembre 2015, pour un client médian consommant 2.036kWh/an.

Source-Bron : Brusim

De grafiek hierboven geeft de evolutie weer in december 2015 van het gedeelte « commodity », met name het gedeelte energie voor de duurste aanbieder (rood), de standaardleverancier (grijs) en de goedkoopste aanbieder voor een mediane afnemer die 2.036 kWh/jaar verbruikt.

2. ELECTRICITE - ELEKTRICITEIT

2.1.7 EVOLUTION DE LA FACTURE DU CLIENT MOYEN

2.1.7 EVOLUTIE VAN DE FACTUUR VAN DE GEMIDDELDE AFNEMER

Pour un client type DC, (1.600kWh Jour + 1.900 kWh nuit) la différence entre l'offre la plus et l'offre la moins onéreuse s'élevait en décembre 2015 à environ 336€.

Produit - Product	Octobre- Oktober	Novembre- November	Décembre- December
E30 100%vert-Rég Fix 3ans noncoop	956	956	952
ECSGreenFix	774	774	767
E30 Clean power Fix 3ans noncoop	764	761	760
Luminus actif 3	764	764	764
EDFEco	764	764	764
ECSActGreenFix	756	767	762
E30 100%vert-Rég Fix 3ans coop	746	743	742
Luminus ecoflex	729	729	729
Lampiris Vert	719	-	-
EDF Ecofix	714	718	696
EDFOptimal	714	713	713
ECSEasyFix	698	697	690
Lampiris Smart	698	-	-
ECS Easy Indexé	682	682	682
OCTA+ Energybox Var 3	668	668	668
Poweo Fixe Vert	666	666	658
E30 Clean power Fix 3ans coop	664	661	660
Belpower exclusivement vert 3 ans	656	656	629
Mega Zen	648	647	623
OCTA+ Energybox Fix 3	647	645	618
Mega safe	645	643	616
ECSFixOnline	639	639	631
Mega Free	627	627	627
Octa + Web	619	619	619
Lampiris Tip Variable	-	712	777
Lampiris Top Fixe	-	703	672

Euro/an-jaar

Source-Bron : Brusim

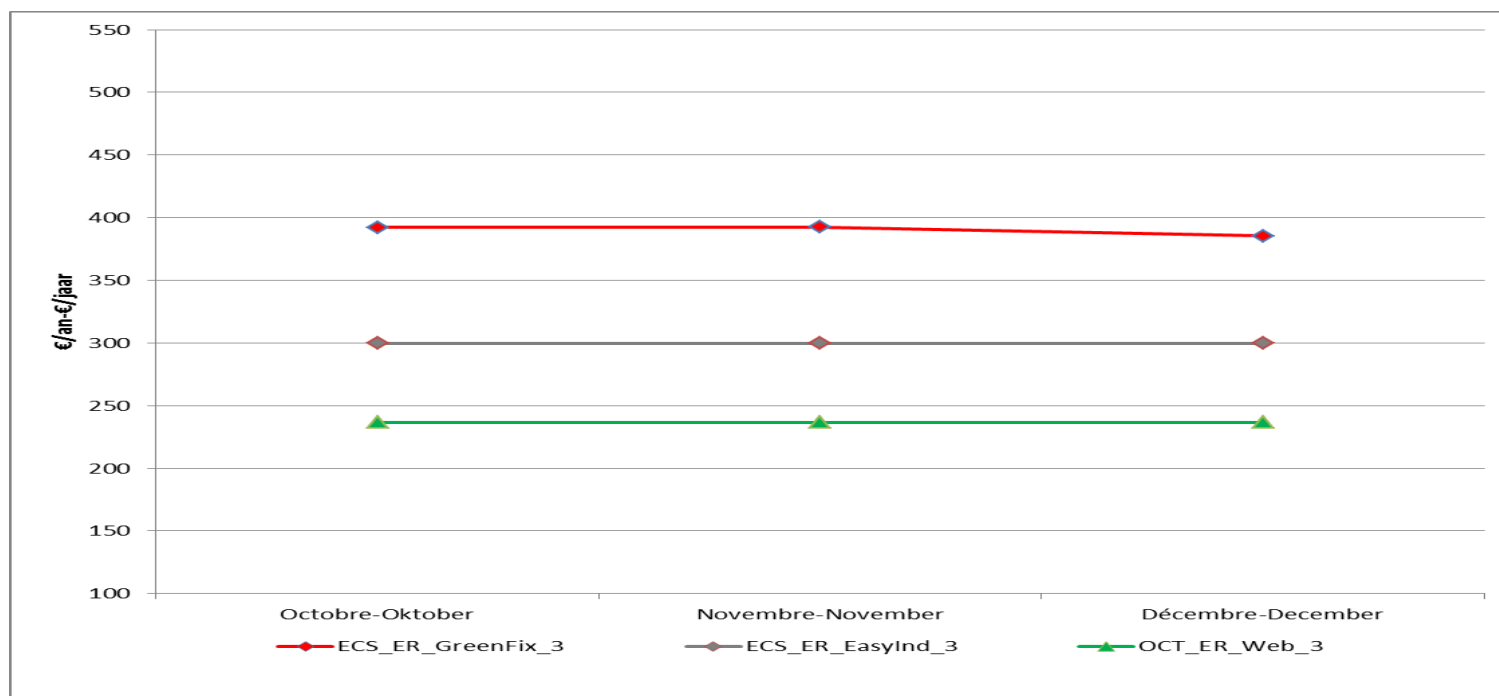
Voor een klant van het type DC, (1.600kWh dag + 1.900 kWh nacht) bedraagt het verschil tussen het aanbod van de standaardleverancier aan de passieveklanten en het voordeligste aanbod 336€ in december 2015.

2. ELECTRICITE - ELEKTRICITEIT

2.1.8 EVOLUTION DE LA FACTURE DU CLIENT MOYEN-PARTIE ENERGIE

2.1.8 EVOLUTIE VAN DE FACTUUR VAN DE GEMIDDELDE AFNEMER-DEEL ENERGIE

Le graphique ci-dessous représente l'évolution de la partie « commodity » pour l'offre la plus onéreuse (rouge), le fournisseur par défaut (gris) et l'offre la plus avantageuse, en décembre 2015, pour un client moyen consommant 1.600 kWh/an(jour)+ 1.900 kWh/an (nuit).

Source-Bron : Brusim

De grafiek hierboven geeft de evolutie weer in december 2015 van van het gedeelte « commodity » voor de duurste aanbidding (rood), de standaardleverancier (grijs) en de goedkoopste aanbidding voor een mediane afnemer die 1.600 kWh/jaar (dag) + 1.900 kWh/jaar (nacht) verbruikt.

2. ELECTRICITE - ELEKTRICITEIT

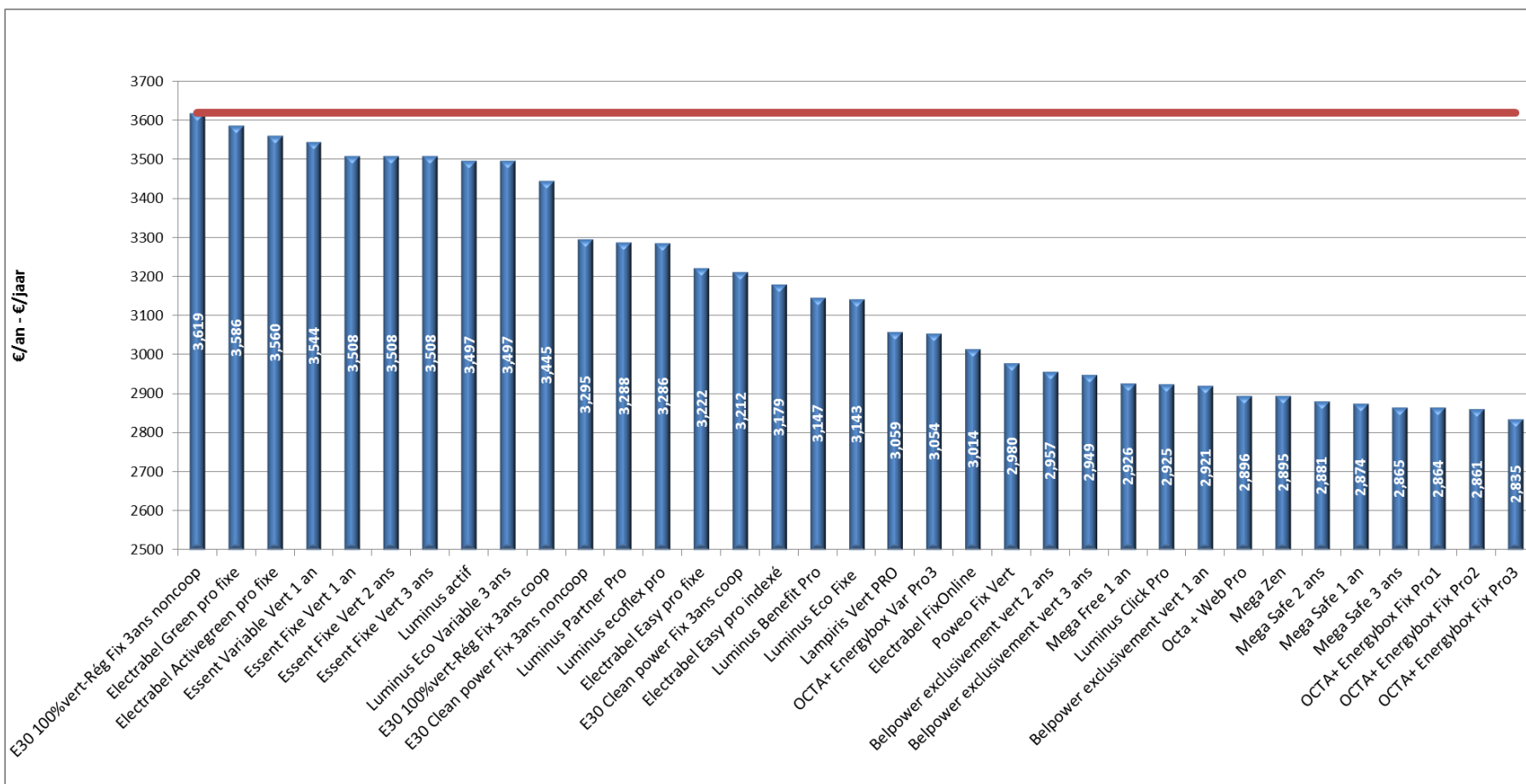
2.2 CLIENTELE PROFESSIONNELLE – PROFESSIONELE KLANTEN

2.2.1 APERÇU DES PRIX POUR PLUSIEURS CONSOMMATEURS

2.2.1 PRIJZOVERZICHT VOOR VERSCHILLENDE AFNEMERS

2.2.1.1 Petit professionnel 20.000 kWh - Kleine professioneel 20.000kWh – 31/12/2015

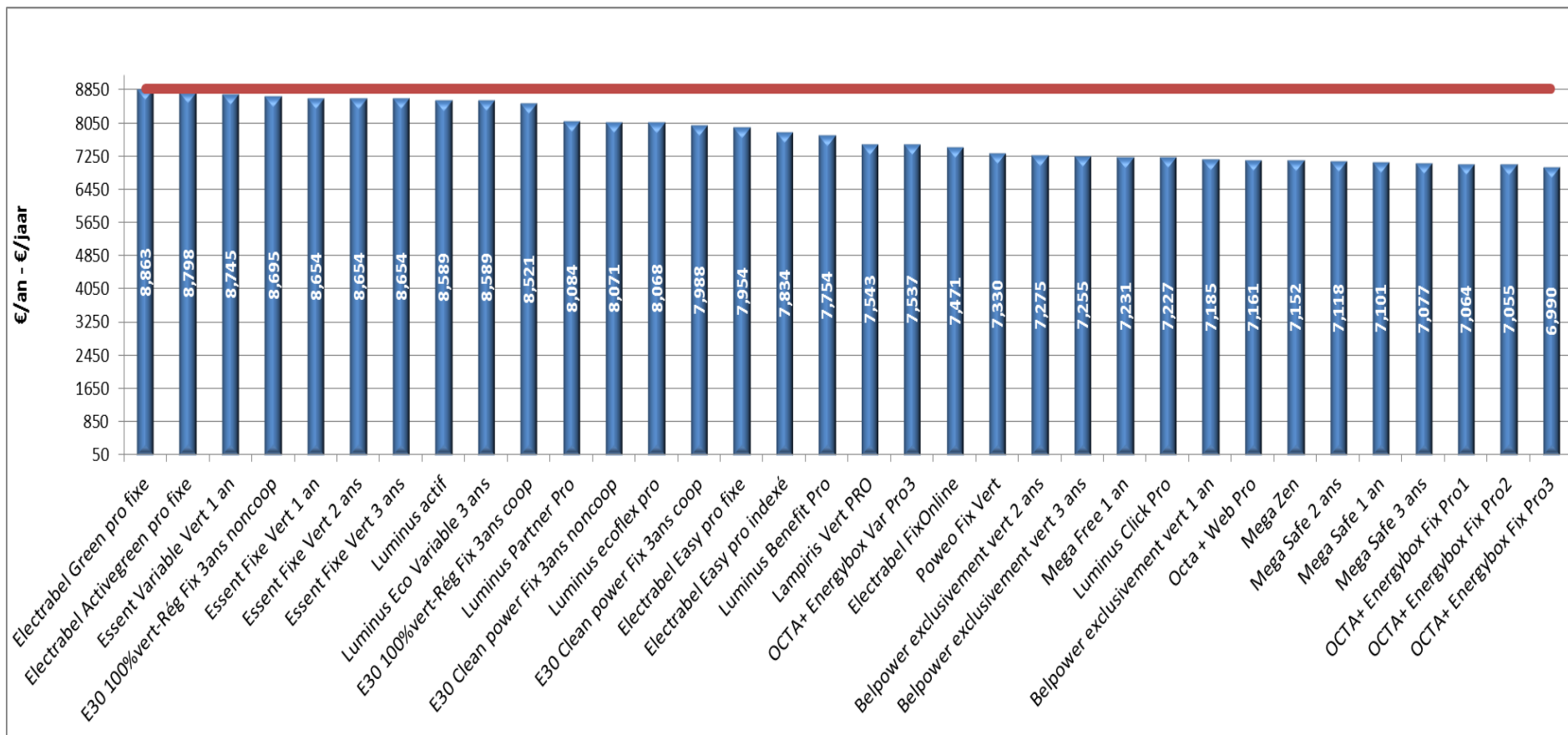
Prix HTVA
Prijzen excl. BTW

2. ELECTRICITE - ELEKTRICITEIT

2.2.1.2 Petit professionnel 50.000 kWh - Kleine professioneel 50.000kWh – 31/12/2015

Prix HTVA
Prijzen excl. BTW

Source-Bron : Brusim

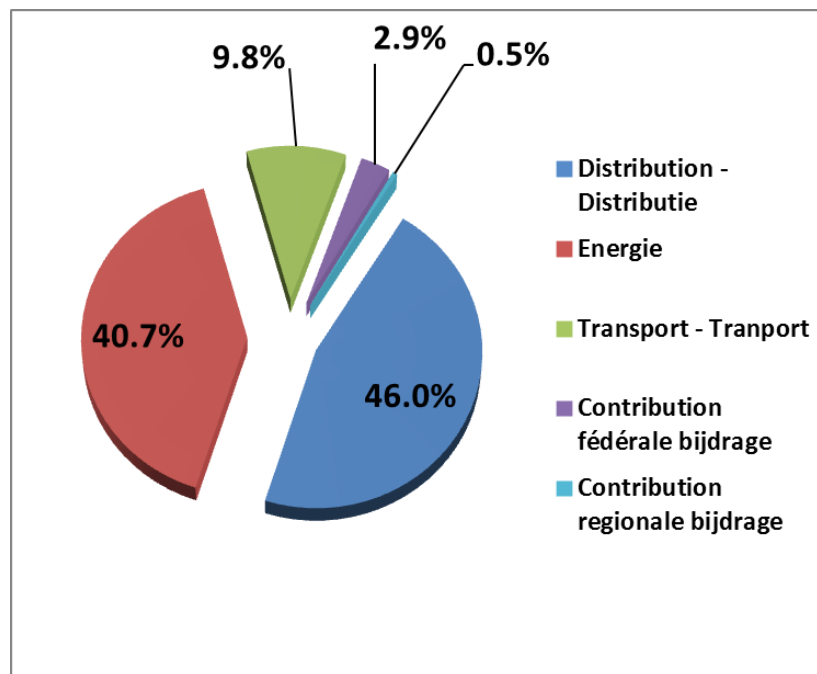
2. ELECTRICITE - ELEKTRICITEIT

2.2 CLIENTELE PROFESSIONNELLE – PROFESSIONELE KLANTEN

2.2.2 DÉCOMPOSITION DE LA FACTURE - SAMENSTELLING VAN DE JAARLIJKSE FACTUUR

A l'instar du résidentiel, le petit professionnel paie une facture d'électricité composée de 5 parties, à la seule différence que la TVA n'est pas comptabilisée sur celle-ci. Cela explique que la distribution représente ici la partie dominante de la facture totale avec 1.464€ sur une facture annuelle totale de 3.179,5€, le poste énergie s'élevant à 1.295,6€.

Décembre 2015– 20.000 kWh – December 2015– 20.000 kWh

Source-Bron : Brusim

Zoals de huishoudelijke afnemer, betaalt de kleine professionele afnemer een elektriciteitsfactuur die samengesteld is door 5 delen, met als enige verschil dat de BTW niet in rekening wordt gebracht op deze factuur. Dit verklaart dat de distributie hier het belangrijkste deel vertegenwoordigt van de gehele factuur, hetzij 1.464 € op een totale jaarfactuur van 3.179,5 €, waarbij de post energie 1.295,6 € bedraagt.

2. ELECTRICITE - ELEKTRICITEIT

2.2.3 EVOLUTION DE LA FACTURE - EVOLUTIE VAN DE FACTUUR

2.2.3.1 Petit professionnel 20.000 kWh - Kleine professioneel 20.000kWh

Produit - Product	Octobre- Oktober	Novembre- November	Décembre- December
Essent Fixe Vert 1 an	3646	3648	3508
Essent Fixe Vert 2 ans	3646	3648	3508
Essent Fixe Vert 3 ans	3646	3648	3508
E30 100%vert-Rég Fix 3ans noncoop	3643	3622	3619
Electrabel Green pro fixe	3621	3622	3586
Essent Variable Vert 1 an	3544	3544	3544
Electrabel Activegreen pro fixe	3531	3583	3560
Luminus actif	3497	3497	3497
Luminus Eco Variable 3 ans	3497	3497	3497
E30 100%vert-Rég Fix 3ans coop	3465	3448	3445
E30 Clean power Fix 3ans noncoop	3314	3298	3295
Luminus Partner Pro	3288	3288	3288
Luminus ecoflex pro	3286	3286	3286
Lampiris Vert PRO	3262	3215	3059
Electrabel Easy pro fixe	3261	3259	3222
Luminus Eco Fixe	3238	3260	3143
E30 Clean power Fix 3ans coop	3232	3215	3212
Electrabel Easy pro indexé	3179	3179	3179
Luminus Benefit Pro	3147	3147	3147
Belpower exclusivement vert 2 ans	3123	3109	2957
Belpower exclusivement vert 1 an	3121	3093	2921
Belpower exclusivement vert 3 ans	3095	3089	2949
Mega Safe 1 an	3065	3043	2874
Luminus Click Pro	3059	3084	2925
OCTA+ Energybox Fix Pro1	3055	3033	2864
OCTA+ Energybox Var Pro3	3054	3054	3054
Electrabel FixOnline	3052	3050	3014
Mega Safe 2 ans	3037	3025	2881
Poweo Fix Vert	3037	3062	2980
Mega Zen	3018	3011	2895
OCTA+ Energybox Fix Pro2	3018	3005	2861
Mega Safe 3 ans	3002	2990	2865
OCTA+ Energybox Fix Pro3	2972	2961	2835
Mega Free 1 an	2926	2926	2926
Octa + Web Pro	2896	2896	2896

Prix HTVA
Prijzen excl. BTW
Euro/an-jaar

2. ELECTRICITE - ELEKTRICITEIT

2.2.1.2 Petit professionnel 50.000 kWh - Kleine professioneel 50.000kWh

Prix HTVA
Prijzen excl. BTW
Euro/an-jaar

Produit - Product	Octobre- Oktober	Novembre- November	Décembre- December
Essent Fixe Vert 1 an	8999	9004	8654
Essent Fixe Vert 2 ans	8999	9004	8654
Essent Fixe Vert 3 ans	8999	9004	8654
Electrabel Green pro fixe	8952	8954	8863
E30 100%vert-Rég Fix 3ans noncoop	8756	8702	8695
Essent Variable Vert 1 an	8745	8745	8745
Electrabel Activegreen pro fixe	8726	8856	8798
Luminus actif	8589	8589	8589
Luminus Eco Variable 3 ans	8589	8589	8589
E30 100%vert-Rég Fix 3ans coop	8571	8529	8521
E30 Clean power Fix 3ans noncoop	8120	8078	8071
Luminus Partner Pro	8084	8084	8084
Luminus ecoflex pro	8068	8068	8068
Electrabel Easy pro fixe	8052	8046	7954
Lampiris Vert PRO	8050	7934	7543
E30 Clean power Fix 3ans coop	8038	7996	7988
Electrabel Easy pro indexé	7834	7834	7834
Luminus Benefit Pro	7754	7754	7754
Belpower exclusivement vert 2 ans	7690	7655	7275
Belpower exclusivement vert 1 an	7685	7615	7185
Belpower exclusivement vert 3 ans	7620	7605	7255
Mega Safe 1 an	7577	7522	7101
Electrabel FixOnline	7566	7561	7471
Luminus Click Pro	7560	7624	7227
OCTA+ Energybox Fix Pro1	7541	7486	7064
OCTA+ Energybox Var Pro3	7537	7537	7537
Mega Safe 2 ans	7508	7477	7118
Poweo Fix Vert	7489	7535	7330
Mega Zen	7460	7443	7152
OCTA+ Energybox Fix Pro2	7447	7415	7055
Mega Safe 3 ans	7420	7391	7077
OCTA+ Energybox Fix Pro3	7333	7304	6990
Mega Free 1 an	7231	7231	7231
Octa + Web Pro	7161	7161	7161

2. ELECTRICITE - ELEKTRICITEIT

2.3 ELECTRICITÉ VERTE – GROENE STROOM

2.3.1 PRIX MOYEN - GEMIDDELDE PRIJS

Trimestre Kwartaal	Prix Moyenne simple (€/CV) Gewone gemiddelde (€/GSC)	Prix moyen pondéré (€/CV) Gewogen gemiddelde prijs (€/GSC)
2013-T1	85,58	85,94
2013-T2	83,58	83,70
2013-T3	83,23	83,71
2013-T4	83,67	83,25
2014-T1	83,61	84,64
2014-T2	83,15	82,91
2014-T3	81,78	82,74
2014-T4	81,34	82,62
2015-T1	81,71	82,68
2015-T2	81,98	82,46
2015-T3	82,02	82,61
2015-T4 (provisoire-voorlopig)	82,03	82,51
Grand Total	83,03	83,25

Source-Bron : Brugel

Prix moyen simple : Ce prix correspond au prix moyen par transaction, chaque transaction ayant le même poids.

Prix moyen pondéré : Dans ce cas, les transactions ont un poids dépendant du nombre de CV concernés. Ce montant correspond donc au prix moyen par transaction pondéré par le nombre de CV par transaction.

Gewone gemiddelde prijs: Deze prijs stemt overeen met de gemiddelde prijs per transactie, waarbij elke transactie hetzelfde gewicht heeft.

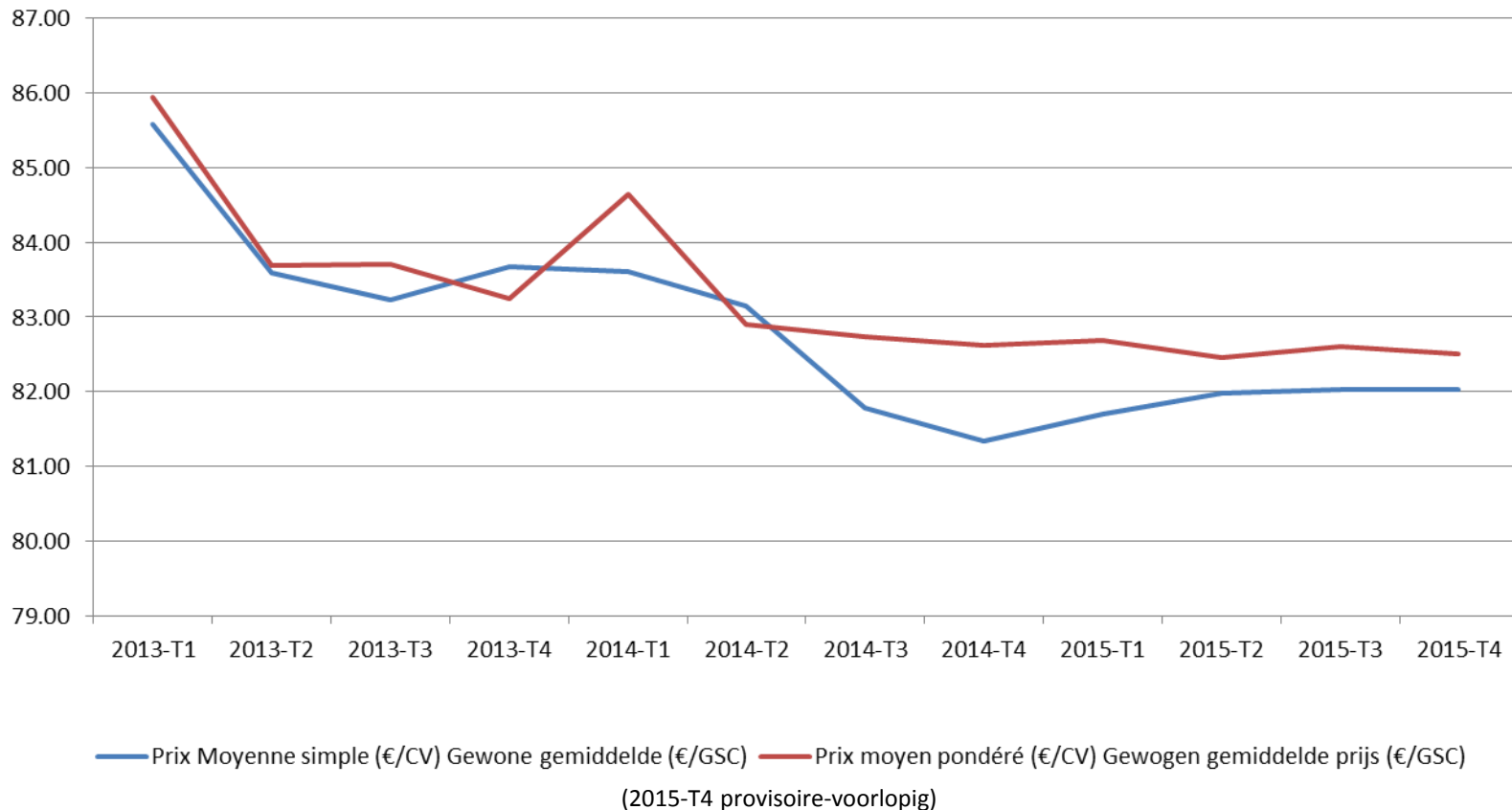
Gewogen gemiddelde prijs: In dit geval hebben de transacties een gewicht dat afhangt van het aantal GSC. Dit bedrag stemt dus overeen met de gemiddelde prijs per transactie, gewogen volgens het aantal GSC per transactie.

2. ELECTRICITE - ELEKTRICITEIT

2.3 ELECTRICITÉ VERTE – GROENE STROOM

2.3.2 EVOLUTION DES PRIX DES CERTIFICATS VERTS

2.3.2 EVOLUTIE VAN DE PRIJZEN VAN GROENESTROOMCERTIFICATEN

2. ELECTRICITE - ELEKTRICITEIT

2.3 ELECTRICITÉ VERTE – GROENE STROOM

2.3.3 TRANSACTIONS - TRANSACTIES

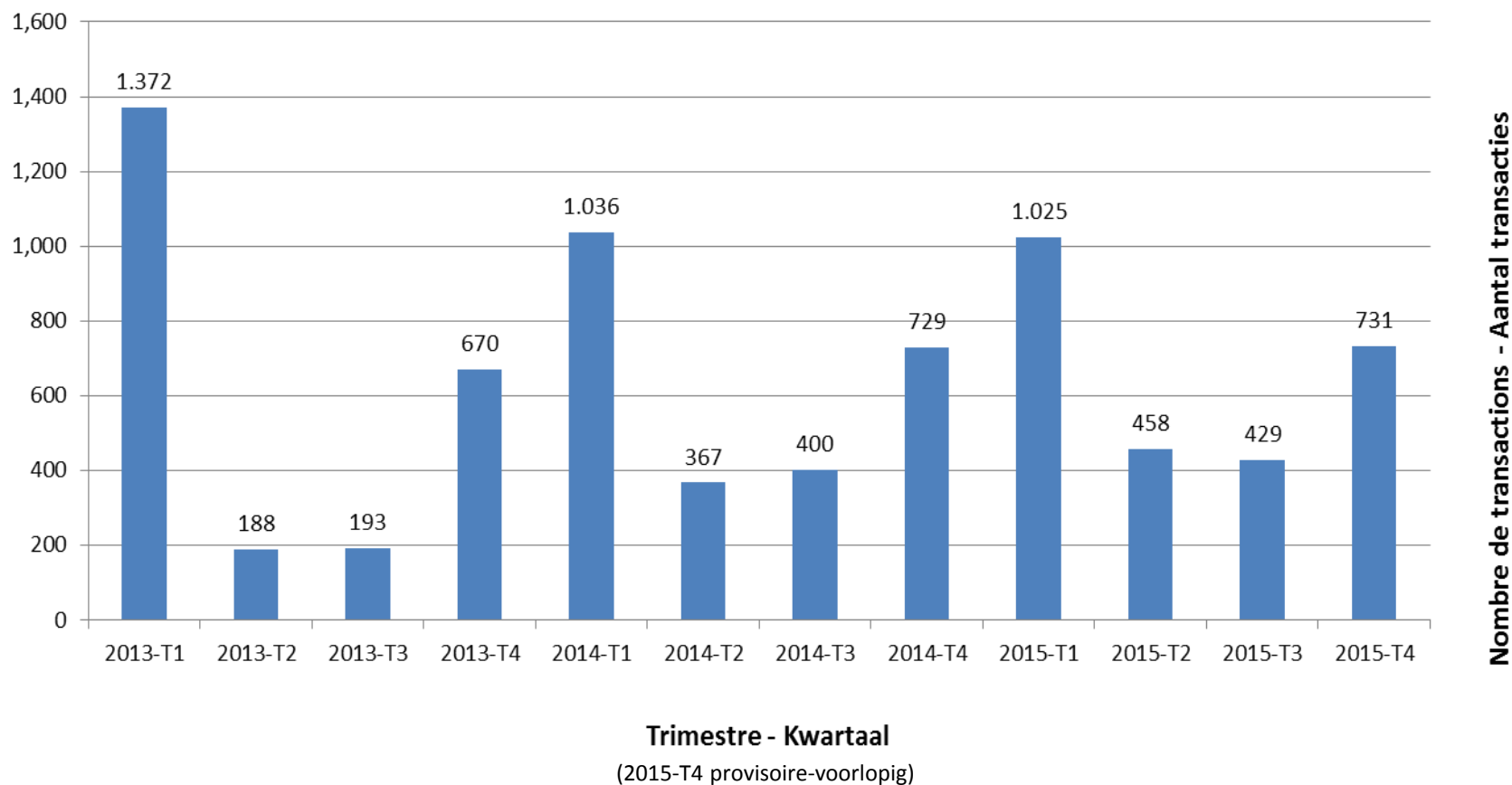
Trimestre Kwartaal	Nombre de transaction Aantal transacties	Nombre de CV échangé Aantal ingeruilde GSC	Volume financier des transactions(€) Financieel volume van de transacties(€)
2013-T1	1.372	79712	6850561
2013-T2	188	7715	645697
2013-T3	193	29716	2487429
2013-T4	670	52003	4329409
2014-T1	1.036	93000	7871393
2014-T2	367	29105	2413005
2014-T3	400	65730	5438232
2014-T4	729	67785	5605886
2015-T1	1.025	21506	1778172
2015-T2	458	43360	3575470
2015-T3	429	56808	4652916
2015-T4 (provisoire-voorlopig)	731	59851	4907662

Source-Bron : Brugel

2. ELECTRICITE - ELEKTRICITEIT

2.3 ELECTRICITÉ VERTE – GROENE STROOM

2.3.4 HISTORIQUE DU VOLUME DE TRANSACTION - HISTORIEK VAN HET VOLUME TRANSACTIES

2. ELECTRICITE - ELEKTRICITEIT

2.4 CLIENTELE SOCIALE – BESCHERMDE AFNEMERS

Le tarif social calculé par la CREG a été modifié en août 2015, et ensuite en septembre 2015, résultante du rétablissement de la TVA à 21%. C'est ce tarif qui sera appliqué pour ce dernier trimestre 2015.

	08/2014-01/2015	02/2015-07/2015	08/2015	09/15-12/2015
Tarif normal/Normaal tarief (c€/kWh)	14	14,35	14,97	17,08
Tarif Bi-horaire/Bi-uren tarief				
Dag - Jour (c€/kWh)	14,877	14,763	16,62	18,97
Nacht - Nuit (c€/kWh)	11,769	11,638	11,4	13,01

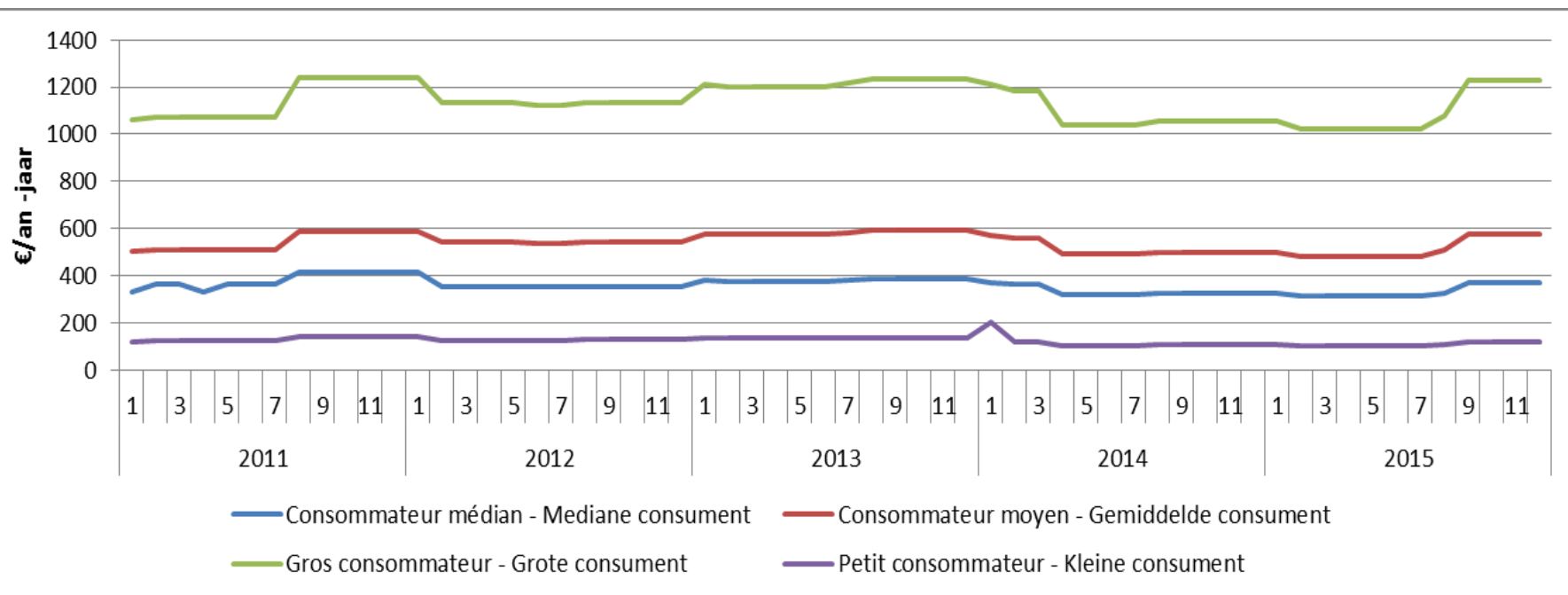
Source-Bron : CREG-Brusim

Het sociaal tarief dat berekend werd door de CREG werd in augustus gewijzigd, en daarna in september 2015, wat de terugzetting van 21% van de BTW tot gevolg heeft.

Dit tarief wordt voor deze laatste kwartaal toegepast.

2. ELECTRICITE - ELEKTRICITEIT

EVOLUTION DU COÛT ANNUEL POUR PLUSIEURS TYPES DE CONSOMMATEURS
EVOLUTIE VAN DE JAARLIJKE KOSTPRIJS VOOR VERSCHILLENDE CATEGORIEËN VAN AFNEMERS

Source-Bron : Brusim

GAZ

AARDGAS

3. GAZ - AARDGAS

3.1 CLIENTELE RESIDENTIELLE

3.1.1 OFFRES PRÉSENTES SUR LE MARCHÉ

Le tableau ci-dessous reprend le nombre d'offres présentes sur Brusim au 4ème trimestre 2015 qui permettent au consommateur de faire des économies sur sa facture annuelle par rapport au fournisseur par défaut.

	Petit consommateur	Consommateur médian	Gros consommateur
Degré de liberté	9	10	10
% d'économies Max/an	23%	34%	26%
Economies Max/an	39 €	194 €	266 €

Source: Brusim

Le « degré de liberté » a augmenté pour le consommateur médian qui gagne encore 66€ d'économies maximales entre l'offre par défaut et l'offre la plus avantageuse (soit 15% de la facture annuelle), ainsi que pour le gros consommateur qui gagne 27€ supplémentaires (soit 4% de la facture annuelle). Les catégories de consommateurs utilisées pour le gaz sont :

- Petit consommateur : client dont la consommation annuelle est de 2.326 kWh.
- Consommateur médian : client bruxellois dont la consommation annuelle est de 12.728 kWh.
- Gros consommateur : client dont la consommation annuelle est de 23.260 kWh.

3. GAZ - AARDGAS

3.1 HUISHOUDELIJKE KLANTEN

3.1.1 AANBIEDINGEN OP DE MARKT

De tabel hieronder geeft het aantal aanbiedingen weer die door Brusim worden vermeld in het vierde kwartaal 2015 die de verbruiker toelaten om een besparing te realiseren op zijn jaarfactuur ten opzichte van de standaardleverancier.

	Kleine verbruiker	Mediane verbruiker	Grote verbruiker
Vrijheidsgraad	9	10	10
% max besparing/jaar	23%	34%	26%
max besparing/jaar	39 €	194 €	266 €

Bron : Brusim

De « vrijheidsgraad » is verhoogd voor de mediane verbruiker die een extra winst maakt van met 66€ van de maximale besparingen tussen de standaardaanbod en de meest voordeligste aanbod (15% van de jaarlijkse factuur), en ook de grote verbruiker die een extra winst maakt van 27€ (4% van de jaarlijkse factuur).

De categorieën van afnemers voor gas zijn:

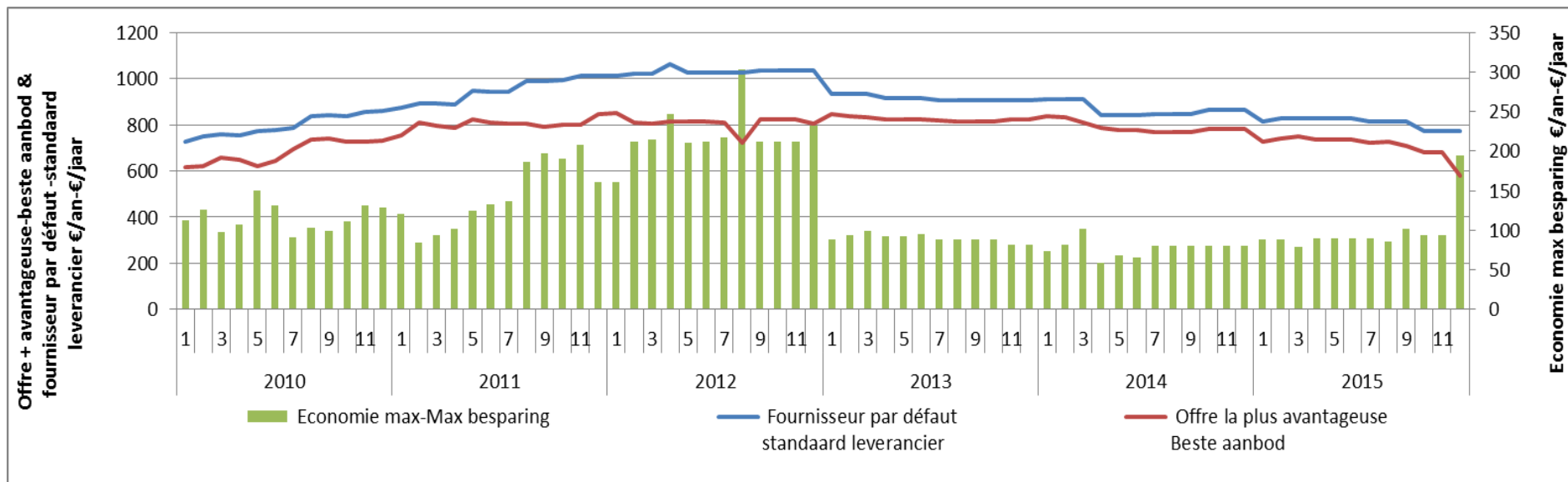
- Kleine verbruiker: afnemer met een jaarverbruik van 2.326 kWh.
- Mediane verbruiker: Brusselse afnemer met een jaarverbruik van 12.728 kWh.
- Grote verbruiker: afnemer met een jaarverbruik van 23.260 kWh.

3. GAZ - AARDGAS

3.1 CLIENTELE RESIDENTIELLE -Huishoudelijke Klanten

3.1.2 OFFRE PAR DÉFAUT VS OFFRE LA PLUS AVANTAGEUSE 3.1.2 STANDAARDOFFERTE VS GOEDKOOPSTE AANBIEDING

Le graphique ci-dessous représente l'évolution de la facture annuelle d'une consommation de 12.728 kWh pour un client médian passif (c'est-à-dire un client toujours alimenté par le fournisseur par défaut) et l'évolution de la facture annuelle pour l'offre la moins chère du marché. La différence entre ces deux offres est l'économie que peut réaliser un consommateur en signant un contrat et est représentée en vert.

Source-Bron : Brusim

De bovenstaande grafiek geeft de evolutie weer van de jaarfactuur van een verbruik van 12.728 kWh voor een passieve mediane afnemer (met name een afnemer die nog steeds wordt bevoorradat door de standaardleverancier) en de evolutie van de jaarfactuur voor de goedkoopste aanbieding van de markt. Het verschil tussen deze twee aanbiedingen is de besparing die een verbruiker kan realiseren door een contract te ondertekenen en is weergegeven in het groen.

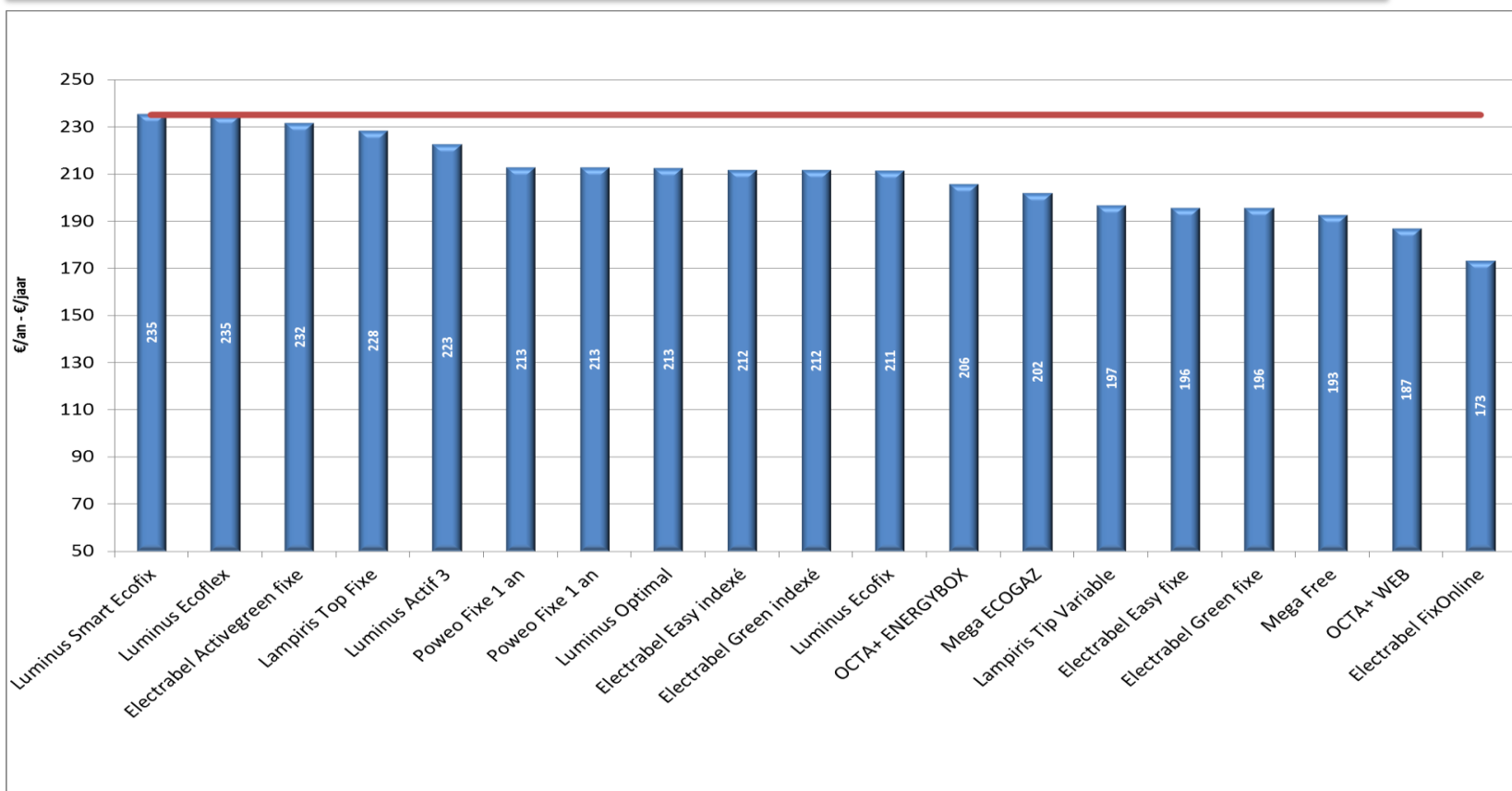
3. GAZ - AARDGAS

3.1 CLIENTELE RESIDENTIELLE -Huishoudelijke Klanten

3.1.3 APERÇU DES PRIX POUR PLUSIEURS CONSOMMATEURS

3.1.3 OVERZICHT VAN PRIJZEN VOOR VERSCHILLENDE CATEGORIEËN VAN AFNEMERS

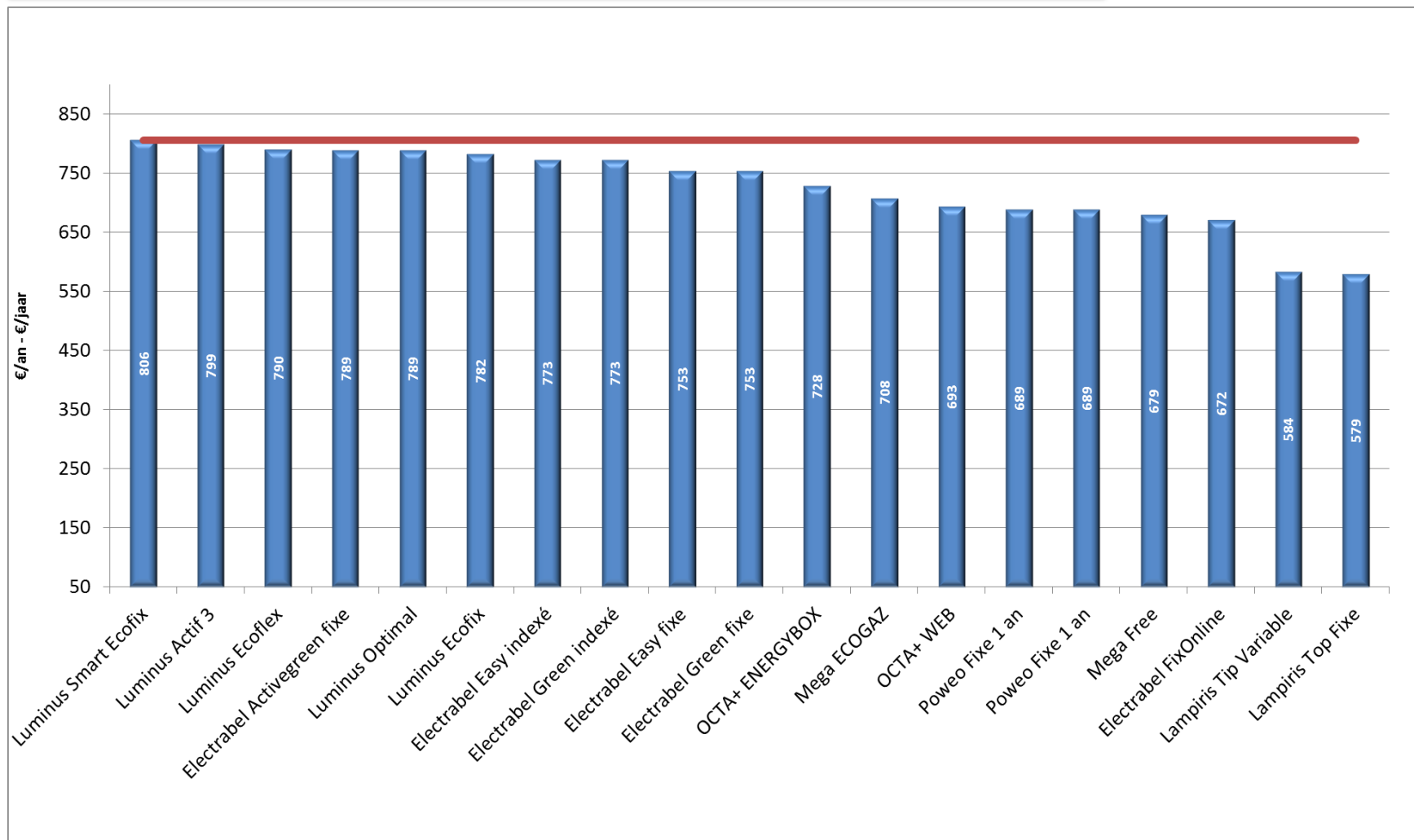
3.1.3.1 Petit consommateur : 2.326 kWh - Kleine verbruiker 2.326 kWh –31/12/2015

Source-Bron : Brusim

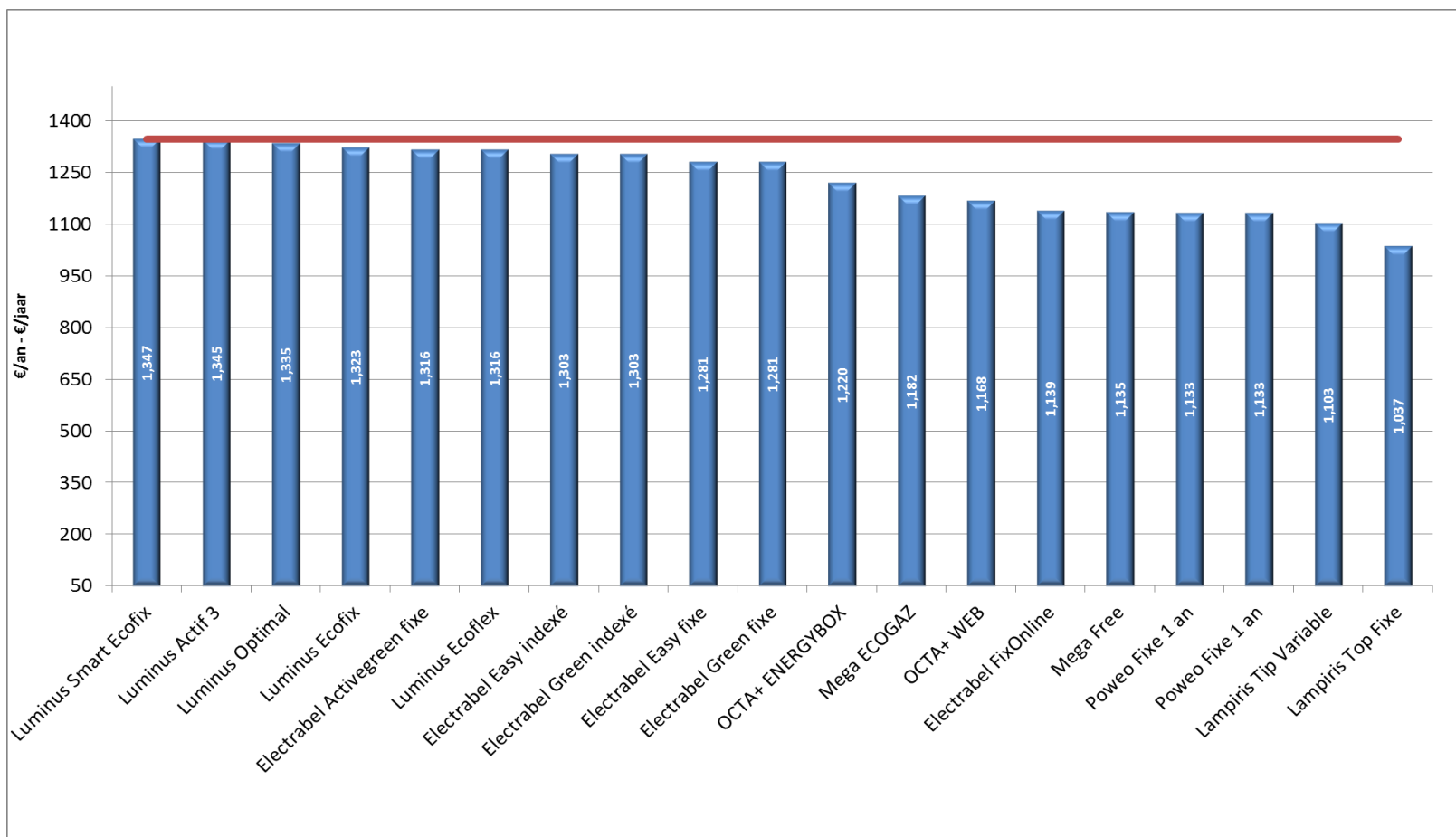
3. GAZ - AARDGAS

3.1.3.2 Consommateur médian 12.728 kWh – Mediane verbruiker 12.728 kWh – 31/12/2015

3. GAZ - AARDGAS

3.1.3.3 Gros consommateur 23.260 kWh - Grote verbruiker 23.260 kWh – 31/12/2015

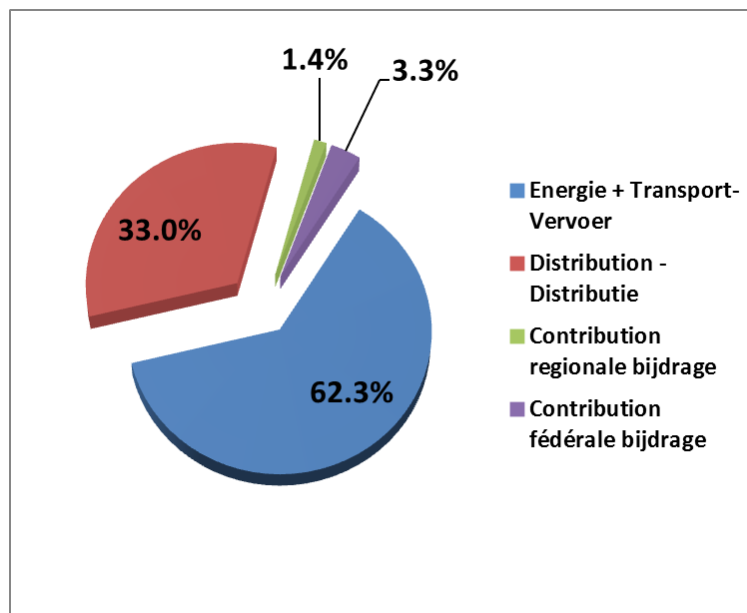
Source-Bron : Brusim

3.1 CLIENTELE RESIDENTIELLE -Huishoudelijke Klanten

3.1.4 DÉCOMPOSITION DE LA FACTUREE

3.1.4 SAMENSTELLING VAN DE JAARLIJKSE FACTUUR

On constate que le poste énergie que paie un client médian bruxellois représente 62,3% de sa facture globale annuelle, soit 481,7€(TVAC) sur une facture totale de 772,7€ (TVAC). Contrairement à la facture d'électricité, les frais liés au transport de gaz sont inclus dans le prix de l'énergie.

Source-Bron : Brusim

Décomposition de la facture annuelle du client médian bruxellois (12.728 kWh) – Décembre 2015

Samenstelling van de jaarlijkse factuur van de Brusselse mediane gebruiker (12.728 kWh) – December 2015

Men stelt vast dat de post energie die een Brusselse mediane afnemer betaalt, 62,3% vertegenwoordigt van zijn totale jaarfactuur, hetzij 481,7€ (IBTW) op een totale factuur van 772,7€ (IBTW). In tegenstelling tot de elektriciteitsfactuur, zijn de kosten die verband houden met het transport van gas, inbegrepen in de energieprijzen.

3. GAZ - AARDGAS

3.1 CLIENTELE RESIDENTIELLE -Huishoudelijke Klanten

3.1.5 EVOLUTION DE LA FACTURE DU CLIENT MEDIAN

3.1.5 EVOLUTIE VAN DE FACTUUR VAN DE MEDIANE AFNEMER

Les montants repris dans le graphique ci-dessous correspondent au prix total payé par un consommateur médian pour 12 mois s'il signe son contrat au cours du mois concerné, tout autre paramètre restant constant. En décembre 2015, le gain qu'un client médian passif (c'est-à-dire alimenté par le fournisseur par défaut) peut réaliser en signant un contrat s'élevait à 194€ maximum.

Produit - Product	Octobre- oktober	Novembre- November	Décembre- December
Luminus Smart Ecofix	848	845	806
Luminus Ecofix	824	821	782
Electrabel Activegreen fixe	820	806	789
Luminus Actif 3	799	799	799
Luminus Ecoflex	790	790	790
Luminus Optimal	789	789	789
Electrabel Easy fixe	781	765	753
Electrabel Green fixe	781	765	753
Electrabel Easy indexé	773	773	773
Electrabel Green indexé	773	773	773
Lampiris	751	-	-
OCTA+ ENERGYBOX	728	728	728
Lampiris smart	723	-	-
Mega ECOGAZ	708	708	708
Electrabel FixOnline	699	674	672
Poweo Fixe 1 an	699	678	689
Poweo Fixe 1 an	699	678	689
OCTA+ WEB	693	693	693
Mega Free	679	679	679
Lampiris Tip Variable	-	751	584
Lampiris Top Fixe	-	712	579

Euro/an-jaar

Source-Bron : Brusim

De bedragen in de onderstaande grafiek stemmen overeen met de totale prijs die een mediane verbruiker betaalt voor 12 maanden als hij zijn contract ondertekent in de loop van de betrokken maand en elke parameter constant blijft. In december 2015 bedroeg de winst, die een mediane passieve klant (d.w.z. die wordt bevoorradad door de standaardleverancier) kan realiseren door een contract te ondertekenen met een andere leverancier, maximaal 194€.

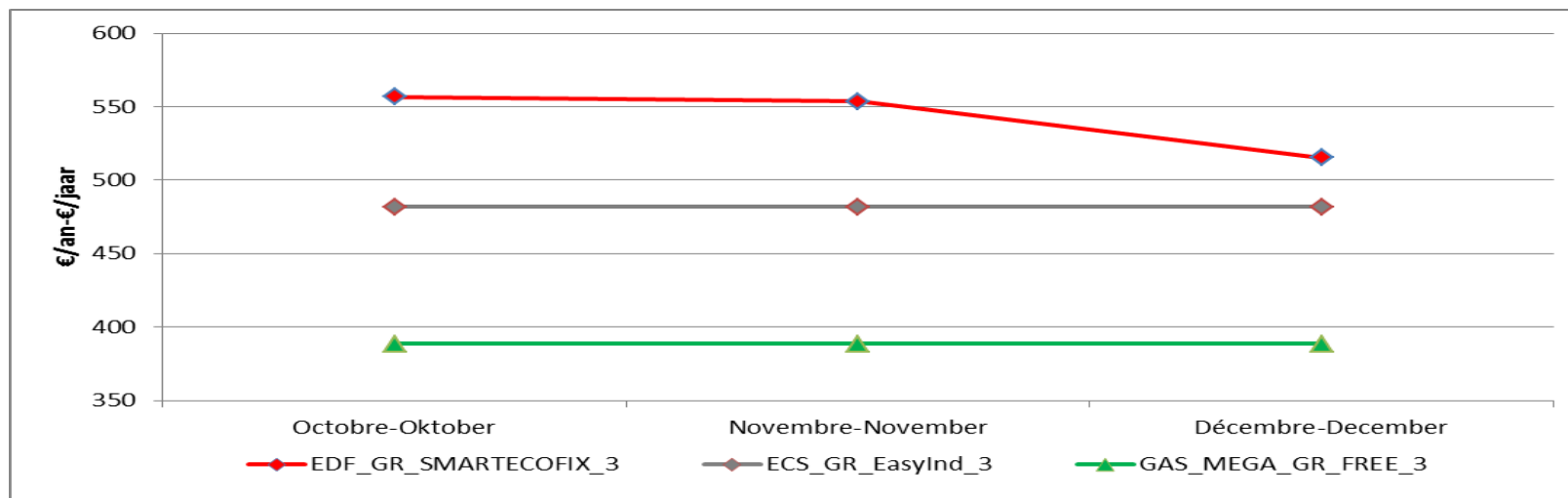
3. GAZ - AARDGAS

3.1 CLIENTELE RESIDENTIELLE -Huishoudelijke Klanten

3.1.6 EVOLUTION DE LA FACTURE DU CLIENT MEDIAN-PARTIE ENERGIE

3.1.6 EVOLUTIE VAN DE FACTUUR VAN DE MEDIANE AFNEMER-DEEL ENERGIE

Le graphique ci-dessous représente l'évolution de la partie « commodity », c'est-à-dire de l'énergie (+ redevance fixe annuelle) et du transport pour l'offre la plus onéreuse (rouge), le fournisseur par défaut (gris) et l'offre la plus avantageuse, en décembre 2015, pour un client médian consommant 12.728 kWh/an.

Source-Bron : Brusim

De bovenstaande grafiek geeft de evolutie weer in december 2015 van het gedeelte « commodity », met name van de energie (+ vaste jaarretributie) en van het transport voor de duurste aanbieding (rood), de standaardleverancier (grijs) en de goedkoopste aanbieding voor een mediane afnemer die 12.728 kWh/jaar verbruikt.

3. GAZ - AARDGAS

En décembre, pour un client résidentiel consommant 23.260 kWh par an, la différence entre l'offre du fournisseur par défaut aux clients passifs et l'offre la moins onéreuse s'élève à 266€ par an.

Produit - Product	Octobre- oktober	Novembre- November	Décembre- December
Luminus Smart Ecofix	1423	1417	1347
Luminus Ecofix	1399	1393	1323
Electrabel Activegreen fixe	1373	1348	1316
Luminus Actif 3	1345	1345	1345
Luminus Optimal	1335	1335	1335
Electrabel Easy fixe	1331	1302	1281
Electrabel Green fixe	1331	1302	1281
Luminus Ecoflex	1316	1316	1316
Electrabel Easy indexé	1303	1303	1303
Electrabel Green indexé	1303	1303	1303
Lampiris	1270	-	-
OCTA+ ENERGYBOX	1220	1220	1220
Electrabel FixOnline	1189	1143	1139
Lampiris smart	1185	-	-
Mega ECOGAZ	1182	1182	1182
OCTA+ WEB	1168	1168	1168
Poweo Fixe 1 an	1163	1114	1133
Poweo Fixe 1 an	1163	1114	1133
Mega Free	1135	1135	1135
Lampiris Tip Variable	-	1270	1103
Lampiris Top Fixe	-	1165	1037

Euro/an-jaar

Source-Bron : Brusim

In december, voor een residentiële klant met een verbruik van 23.260 kWh per jaar bedraagt het verschil tussen een aanbod van de standaardleverancier en het voordeligste aanbod € 266 op jaarbasis.

3. GAZ - AARDGAS

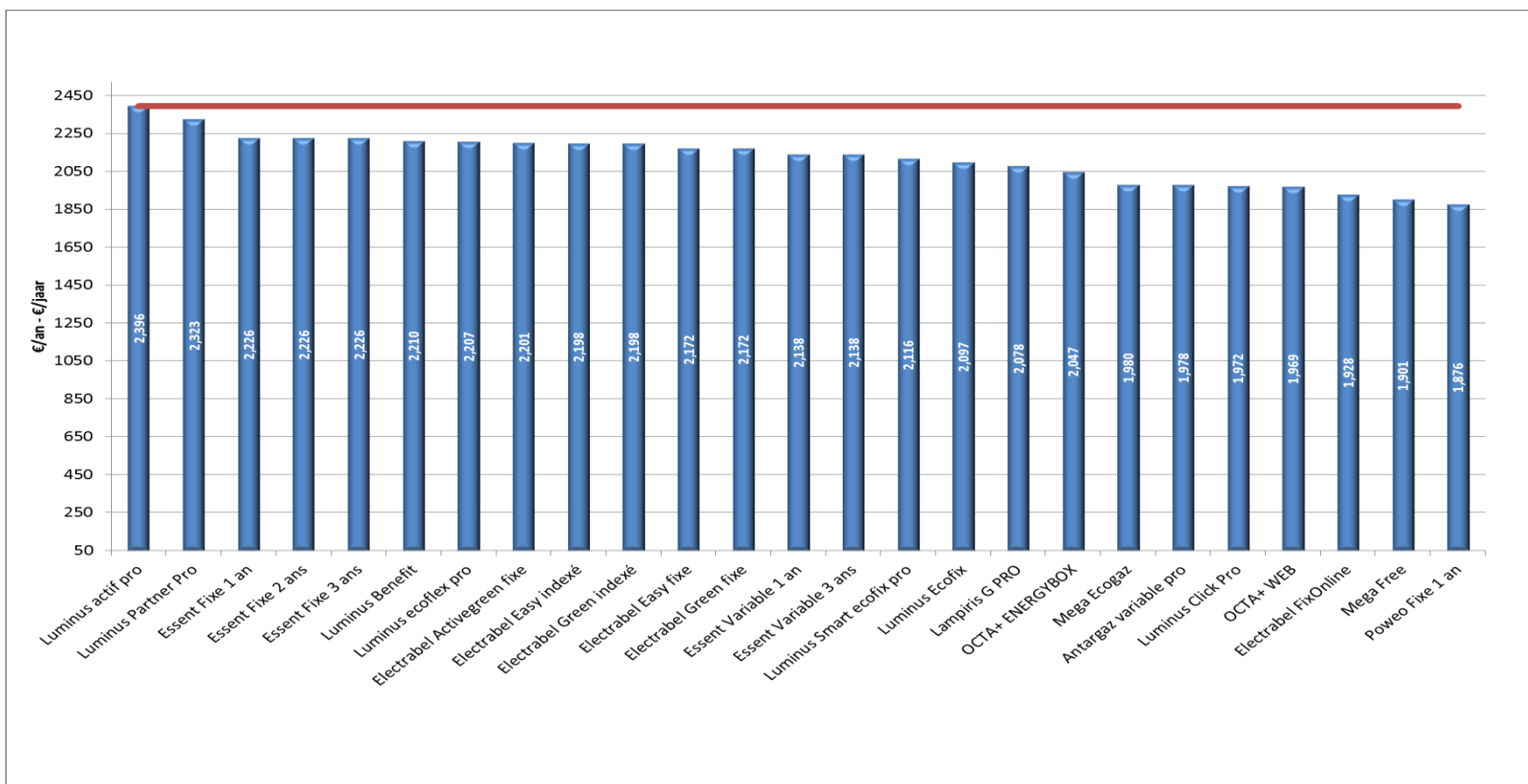
3.2 CLIENTELE PROFESSIONNELLE – PROFESSIONELE KLANTEN

3.2.1 APERÇU DES PRIX POUR PLUSIEURS CONSOMMATEURS

3.2.1 PRIJZOVERZICHT VERSCHILLENDE AFNEMERS

3.2.1.1 Petit professionnel 50.000 kWh - Kleine professioneel 50.000kWh – 31/12/2015

Prix HTVA
Prijzen excl. BTW

3. GAZ - AARDGAS

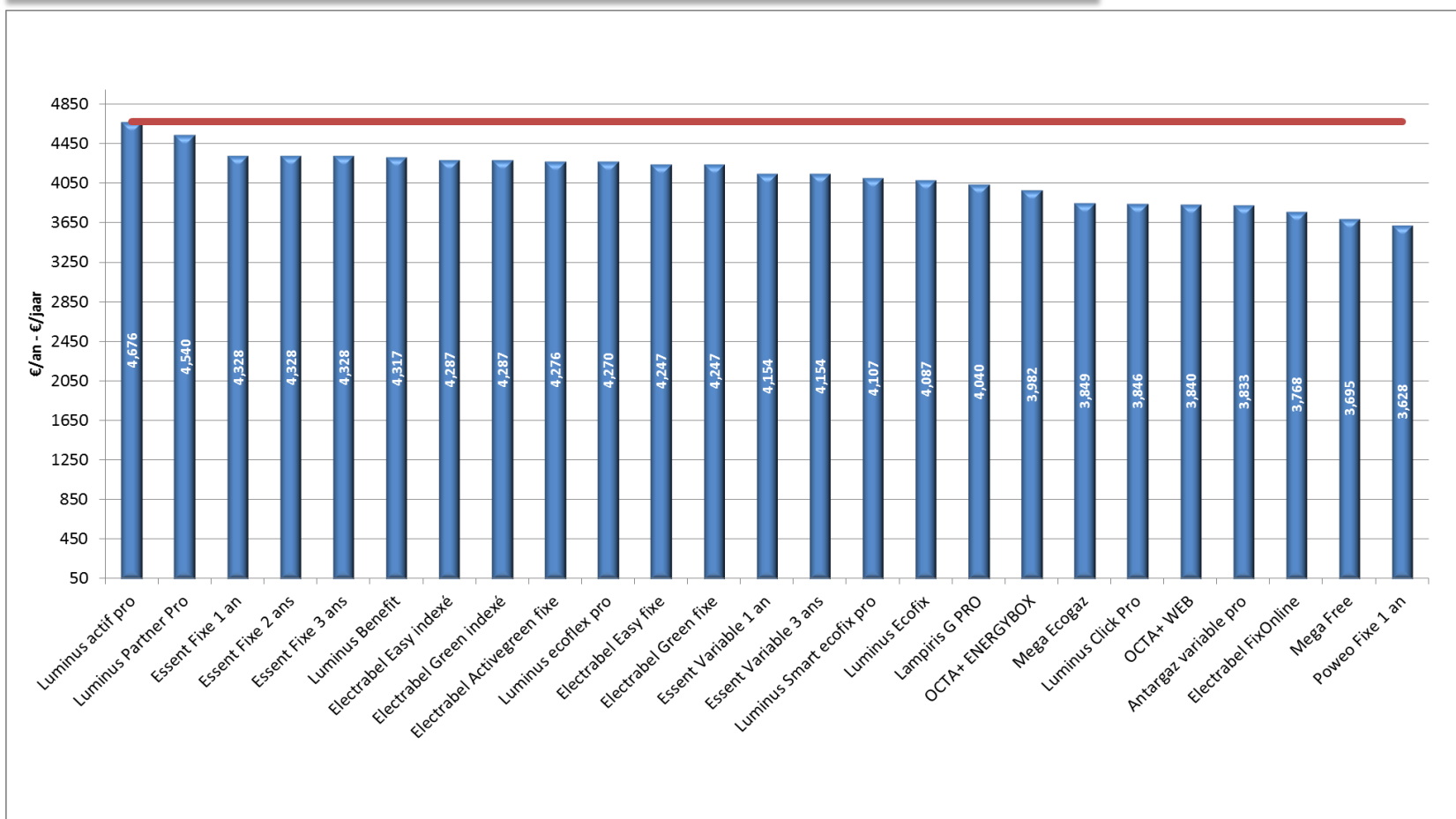
3.2 CLIENTELE PROFESSIONNELLE – PROFESSIONELE KLANTEN

3.2.1 APERÇU DES PRIX POUR PLUSIEURS CONSOMMATEURS

3.2.1 PRIJSOVERZICHT VERSCHILLENDE AFNEMERS

3.2.1.2 Petit professionnel 100.000 kWh - Kleine professioneel 100.000kWh – 31/12/15

Prix HTVA
Prijzen excl. BTW

3. GAZ - AARDGAS

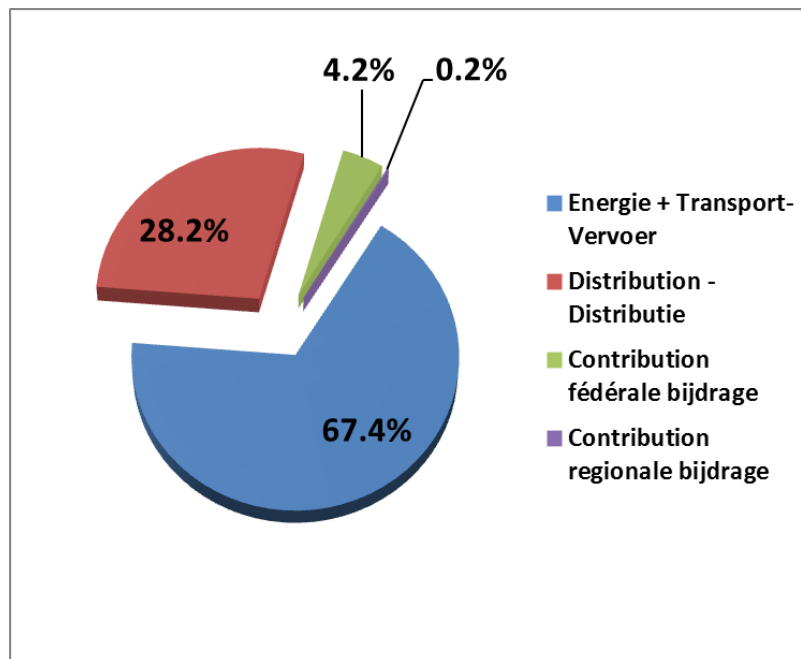
3.2 CLIENTELE PROFESSIONNELLE – PROFESSIONELE KLANTEN

3.2.2 DÉCOMPOSITION DE LA FACTUREE

3.2.2 SAMENSTELLING VAN DE JAARLIJKSE FACTUUR

Comme le résidentiel, le petit professionnel paie sa facture de gaz composée, selon la décomposition reprise ci-dessus, de 4 parties, à la seule différence que la TVA n'est pas comptabilisée sur celle-ci, ce qui accentue encore la prépondérance de la partie énergie avec une part de 67,4% pour un montant de 2.888€ sur une facture annuelle totale de 4.287€.

Décembre 2015– 100.000 kWh – December 2015– 100.000 kWh

Source-Bron : Brusim

Zoals de huishoudelijke afnemer, betaalt de kleine professionele afnemer zijn gasfactuur, volgens de hierboven weergegeven samenstelling, van 4 delen, met als enige verschil dat de BTW niet in rekening wordt gebracht op deze factuur, wat het overwicht van het gedeelte energie nog doet toenemen met een gedeelte van 67,4% voor een bedrag van 2.888 € op een totale jaarfactuur van 4.287€.

3. GAZ - AARDGAS

2.2 CLIENTELE PROFESSIONNELLE

3.2.3 EVOLUTION DE LA FACTURE – 50.000 KWH

3.2.3 EVOLUTIE VAN DE FACTUUR – 50.000 KWH

Prix HTVA
Prijzen excl. BTW
Euro/an-jaar

Produit - Product	Octobre- oktober	Novembre- November	Décembre- December
Luminus Smart ecofix pro	-	2228	2116
Luminus Benefit	2396	2210	2210
Luminus Ecofix	2323	2209	2097
Electrabel Easy fixe	2301	2209	2172
OCTA+ WEB	2262	1969	1969
Electrabel FixOnline	2262	1935	1928
Essent Variable 3 ans	2242	2138	2138
Essent Variable 1 an	2241	2138	2138
Essent Fixe 3 ans	2240	2276	2226
Essent Fixe 2 ans	2239	2276	2226
Essent Fixe 1 an	2238	2276	2226
Lampiris G PRO	2236	2078	2078
Electrabel Green indexé	2217	2198	2198
Luminus Click Pro	2210	2071	1972
Luminus Partner Pro	2207	2323	2323
Electrabel Activegreen fixe	2198	2257	2201
Electrabel Easy indexé	2198	2198	2198
Luminus ecoflex pro	2105	2207	2207
Luminus actif pro	2078	2396	2396
Poweo Fixe 1 an	2047	1843	1876
Electrabel Green fixe	2018	2209	2172
Mega Free	1978	1901	1901
OCTA+ ENERGYBOX	1969	2047	2047
Antargaz variable pro	1941	1978	1978
Mega Ecogaz	1901	1980	1980

Source-Bron : Brusim

3. GAZ - AARDGAS

2.2 CLIENTELE PROFESSIONNELLE

3.2.3 EVOLUTION DE LA FACTURE – 100.000 KWH

3.2.3 EVOLUTIE VAN DE FACTUUR – 100.000 KWH

Prix HTVA
Prijzen excl. BTW
Euro/an-jaar

Produit - Product	Octobre- oktober	Novembre- November	Décembre- December
Luminus actif pro	4676	4676	4676
Luminus Partner Pro	4540	4540	4540
Essent Fixe 1 an	4488	4428	4328
Essent Fixe 2 ans	4488	4428	4328
Essent Fixe 3 ans	4488	4428	4328
Electrabel Activegreen fixe	4477	4388	4276
Electrabel Easy fixe	4427	4322	4247
Electrabel Green fixe	4427	4322	4247
Luminus Smart ecofix pro	4346	4330	4107
Luminus Ecofix	4326	4311	4087
Luminus Benefit	4317	4317	4317
Electrabel Easy indexé	4287	4287	4287
Electrabel Green indexé	4287	4287	4287
Luminus ecoflex pro	4270	4270	4270
Essent Variable 1 an	4154	4154	4154
Essent Variable 3 ans	4154	4154	4154
Luminus Click Pro	4112	4043	3846
Lampiris G PRO	4040	4040	4040
OCTA+ ENERGYBOX	3982	3982	3982
Electrabel FixOnline	3948	3782	3768
Mega Ecogaz	3849	3849	3849
OCTA+ WEB	3840	3840	3840
Antargaz variable pro	3833	3833	3833
Poweo Fixe 1 an	3767	3561	3628
Mega Free	3695	3695	3695

3.3 CLIENTELE SOCIALE – BESCHERMDE AFNEMERS

Le tarif social a été recalculé par la CREG en août avec une légère diminution de 2.7%.
C'est ce tarif qui sera appliqué pour ce dernier trimestre 2015.

	08/2014-01/2015	02/2015-07/2015	08/2015-12/2015
Tarif normal/Normaal tarief (c€/kWh)	4,273	3,925	3,818

Source-Bron : CREG-Brusim

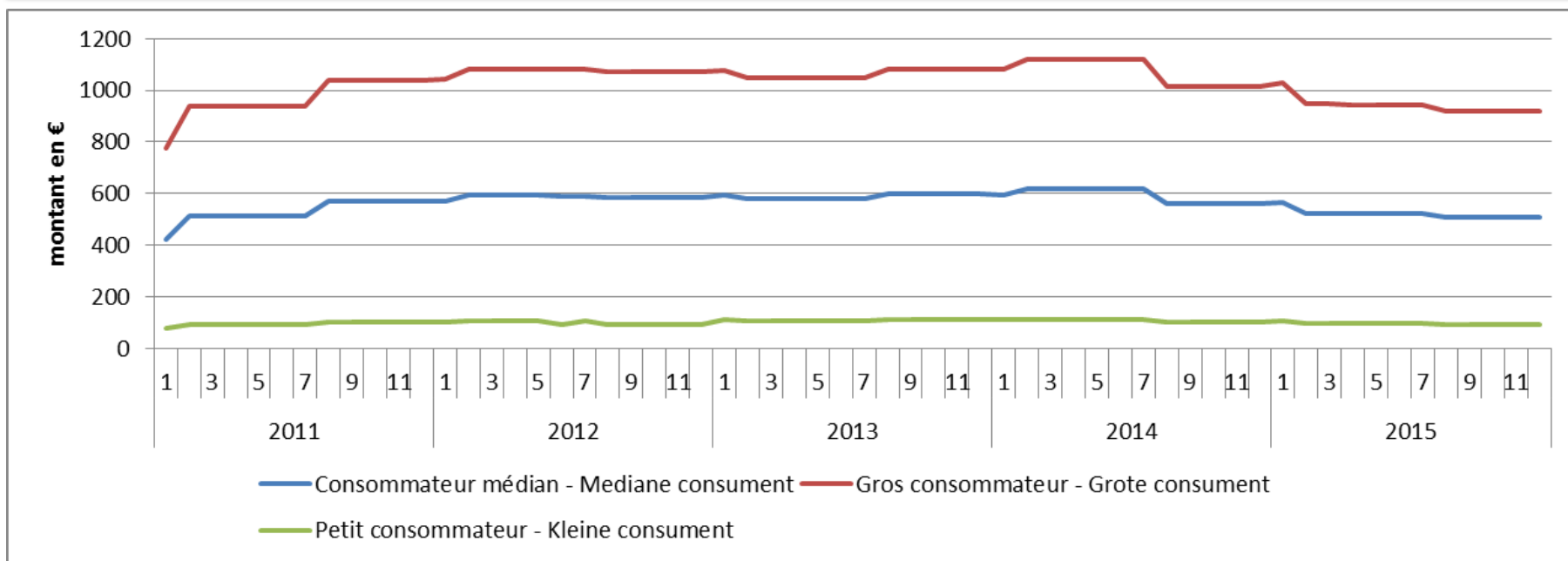
Het sociaal tarief werd herberekend door de CREG in augustus met een lichte daling van 2.7%.
Dit tarief wordt voor deze laatste kwartaal toegepast.

3. GAZ - AARDGAS

3.3 CLIENTELE SOCIALE – BESCHERMDE AFNEMERS

3.3.1 EVOLUTION DE LA FACTURE ANNUELLE POUR LES CLIENTS BENEFICIANT DU TARIF SOCIAL POUR DIFFERENTS TYPES DE CONSOMMATIONS

3.3.1 EVOLUTIE VAN DE JAARLIJKSE FACTUUR VAN KLANTEN DIE VAN DE SOCIAAL TARIEF GENIETEN VOOR VERSCHILLENDE TYPES VAN VERBRUIK

Source-Bron : Brusim

brugel.be
0800 97 198